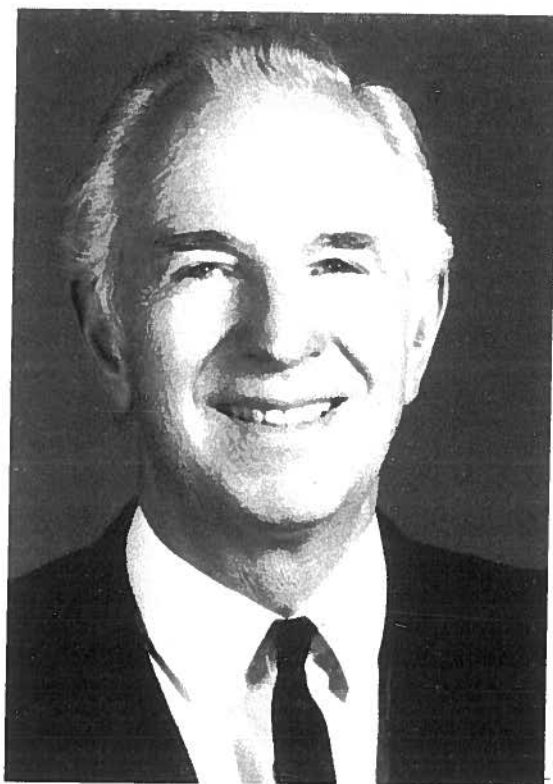

Horváth Róbert

(1916 - 1993)

műveinek válogatott bibliográfiája

BUDAPEST, 1994

KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL
Könyvtár és Dokumentációs Szolgálat

HORVÁTH RÓBERT

(1916-1993)

műveinek válogatott bibliográfiája

Budapest
1994.

Főigazgató:
Dr. Csahók István

Dr. Horváth Róbert életpályáját írta:
Dr. Balázs József

A bibliográfiát lektorálta:
Dr. Klinger András

Készítette:
Körmendi Gábor
Papi Bea

Közreműködött:
Dr. Szász Kálmán

© KSH Könyvtár és Dokumentációs Szolgálat

ISBN 963 215 048 1

Készült
a KSH Könyvtár és Dokumentációs Szolgálat
házi sokszorosító műhelyében

CENTRAL STATISTICAL OFFICE
Library and Documentation Service

RÓBERT HORVÁTH

(1916-1993)

Selected bibliography

Budapest
1994.

General director:
Dr. István Csahók

Dr. Róbert Horváth's career was written by
Dr. József Balázs

The bibliography was revised by
Dr. András Klinger

Compiled by
Gábor Körmendi
Bea Papi

English translation:
Dr. Kálmán Szász

© Central Statistical Office Library and
Documentation Service

ISBN 963 215 048 1

Prepared in the
home copying section of the
Central Statistical Office Library
and Documentation Service

TARTALOMJEGYZÉK

CONTENTS

	Oldal Page	
Bevezetés	7	
	9	Introduction
Dr. Róbert Horváth (1916-1993)	11	Dr. Róbert Horváth (1916-1993)
Dr. Horváth Róbert életpályája	13	Dr. Róbert Horváth's career
I. Könyvek, tanulmányok, dolgozatok	31	I. Books, studies, articles
<i>Közgazdasági és monetáris elmélet</i>	31	Economics and monetary theory
<i>Közgazdasági és monetáris gazdasági elmélet-történet</i>	35	History of economic and monetary theory
<i>Gazdaságpolitika</i>	45	Economic policy
<i>Statisztikai és gazdaság- statisztikai elmélet</i>	47	Theory of statistics and economic statistics
<i>Statisztikai elmélet- történet</i>	49	History of statistical theory
<i>Alkalmazott statisztikai tudomány</i>	62	Applied statistical science
<i>Demográfiai elmélet</i>	62	Theory of demography
<i>Történeti demográfia</i>	69	Historical demography
<i>Egyéb tudományos területek</i>	73	Other fields of sciences
II. Kisebb cikkek	75	II. Minor articles
III. Betűrendes címmutató	77	III. Alphabetical index
A sorozatban eddig megjelent füzetek	103	Booklets of the series issued before

BEVEZETÉS

Összeállításunk Horváth Róbert egyetemi tanár, a közgazdaságtan, a statisztikai elmélettörténet és a demográfia nemzetközi hírű tudósának állít emléket. Kiadására a Központi Statisztikai Hivatal Könyvtár és Dokumentációs Szolgálat nagy magyar statisztikusok életművét bemutató bibliográfiai sorozata keretében kerül sor.

A bibliográfia alapjául dr. Balázs József tanszékvezető egyetemi tanár "Horváth Róbert tudományos munkásságának szintetikus összefoglalása" című dolgozata szolgált (In: *Studia In Honorem Roberti Horváth Septuagenarii*. - Szeged : 1986. - p. 21-39.), illetve "Horváth Róbert tudományos munkáinak jegyzéke", ugyanebben a kötetben (p. 285-299.), melyeket a szerző később átdolgozott és kiegészített. A jelenlegi bibliográfiában Horváth Róbert életpályáját szintén Dr. Balázs József írta.

A mostani összeállítás nem tartalmazza a Horváth Róbert által írt könyvismertetéseket, recenziókat, rövid alkalmi írásokat és az eddig nem publikált hazai és külföldi előadásokat, valamint az egyetemi jegyzeteket.

A bibliográfia, mint a tartalomjegyzékből is kitűnik, két metszetben mutatja be Horváth Róbert szakmai munkásságát. Az első tematikus csoportosításban, ezen belül a megjelenés időrendjébe sorolva, a második a címek betűrendjében. A tematikus csoportosításnál a témák sokrétősége miatt egy-egy mű többszöri besorolásától eltekintettünk.

A "Dr. Horváth Róbert életpályája" című tanulmányban zárójelben szereplő hivatkozási számok a bibliográfiai tételek sorszámaikat jelölik.

A KSH Könyvtár és Dokumentációs Szolgálat gyűjteményében is megtalálható művek esetében azok raktári jelzetét is közöljük a leírás utolsó sorában.

A bibliográfia mikroszámítógépen, a MICRO-ISIS és a WORD szövegszerkesztő programrendszer felhasználásával készült.

A számítógépes megoldás - kérésre - lehetővé teszi a jelenlegi kiadvány hajlékony lemezre történő másolását is, melynek feltételeiről a Könyvtár Olvasószolgálatára ad felvilágosítást.

INTRODUCTION

Our compilation commemorates professor Róbert Horváth, an internationally known scholar of economics, history of statistical theory and demography. The publication appears in the bibliographic series which presents the oeuvre of great Hungarian statisticians, being compiled by the Central Statistical Office Library and Documentation Service.

The bibliography draws on professor József Balázs's study entitled "Synthetic summary of Róbert Horváth's scientific activity" (In: *Studia In Honorem Roberti Horváth Septuagenarii*. - Szeged: 1986. - p. 21-39.) and on "The list of Róbert Horváth's scientific works" which appeared in the same volume (p. 285-299.), then revised and completed by the author. Róbert Horváth's career has been written in this bibliography also by József Balázs.

The compilation does not include book reviews, criticisms, short occasional writings, lecture notes written by Róbert Horváth as well as his lectures delivered in the country or abroad, which have not yet been published so far.

As it will be seen from its contents the bibliography shows Róbert Horváth's activity from two aspects. First it offers a grouping by subjects, and within this in the chronological order of publication, secondly the publications are listed in alphabetical order. In the course of grouping by subject, with regard to the variety of subjects, one work is given only at one place.

In the study entitled "Dr. Róbert Horváth's career" the references in bracket are the serial numbers of the bibliographic items.

If the work can be found in the collection of the Central Statistical Office Library and Documentation Service their location numbers are also given in the last line of the description.

The bibliography has been prepared with microcomputer using MICRO-ISIS and WORD word processor programme.

The computer processing enables that the publication - on request - be copied on a floppy, on which information can be obtained from the Readers service of the Library.

**Dr. Róbert Horváth
(1916-1993)**

He was born at Győr 1 July 1916. He was conferred the degree of Doctor of Political Science and Doctor of Jurisprudence at the Szeged University of Sciences in 1939 and 1940, respectively.

He began to work at the Szeged University of Sciences (1939-1940) as research fellow, then he worked for the Central Statistical Office until 1948. He was qualified as honorary lecturer on statistical theory at the Faculty of Political Science and Law of the Szeged University of Sciences in 1948. He became head of the Department of Economics and Finance of the University in 1949. He was appointed associate professor and full professor in 1950 and 1951, respectively. From 1954 until his retirement in 1986 he was head of the Statistical Department of the Faculty.

Important fields of his scientific activity are as follows: economic and monetary theory, history of economic and monetary theory, economic policy, statistics and statistical theory, history of statistical theory, applied statistical problems, demographic history, historical demography as well as other subject fields, e.g. finance, financial law, sociology.

Characteristics features of Róbert Horváth's scientific work: grasping and studying economics as quantitative science, approaching economic questions mostly from the side of economic statistics, price and value analysis, an interdisciplinary historico-theoretical foundation of all important questions.

He got the candidate's degree of economics and the doctor's degree of demographic sciences in 1962 and 1986, respectively. In recognition of his educational and scientific activities he was awarded several times.

He was officer at the Statistical and the Demographic Committee of the Hungarian Academy of Sciences. He was member of the Statistical and Demographic Section and the affiliate of the Hungarian Academy of Sciences at Szeged. The Hungarian Statistical Society, renewed in 1990, elected him its life honorary member.

He is member of the International Population Science Union (1947), the International Statistical Institute, the Statistical and Historical Demography Society at Paris, and the German Population Science Society (1963). Upon him was conferred the "honoris causa statisticae" title at the Orleans University in 1982.

Dr. Horváth Róbert életpályája

Horváth Róbert a József Attila Tudományegyetem nyugalmazott egyetemi tanára és "emeritus professzora", a közgazdaságtan, a statisztikai elmélettörténet és a demográfia nemzetközi hírnő tudósa, jogász nemzedékek oktatója 1993. december 6-án hunyt el.

Győrött született 1916. július 1-én. A Szegedi Tudományegyetemen 1939-ben államtudományi, 1940-ben pedig jogtudományi doktorrá avatták. Már az egyetemi tanulmányai készítették a közgazdasági, a demográfusi-statisztikusai, a szélesebb értelemben vett államtudományi, társadalomtudományi pályára, amelyre egy életre el is kötelezte magát. Ez irányú ismereteinek bővítése céljából a Budapesti Műegyetem Közgazdasági és Közigazgatástudományi Karán, a Berlini Friedrich-Wilhelm Egyetemen, valamint a Párizsi Egyetem Jog- és Közgazdasági Karán folytatott postgraduális jellegű tanulmányokat.

Munkásságát a Szegedi Tudományegyetemen kezdte /1939-1940/, mint tudományos munkatárs, majd 1948-ig a Központi Statisztikai Hivatalban dolgozott. 1948-ban a Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán magántanárrá habilitálták a statisztika elmélete köréből.

Oktatói pályafutása tulajdonképpen az 1948-49-es tanévben kezdődött a Miskolci Jogakadémián, ahol mint jogakadémiai nyilvános rendes tanár a Közgazdasági és Statisztikai Tanszéket vezette. 1949-ben áthelyezéssel került a Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Közgazdasági és Pénzügyi Tanszékére, tanszékvezetői beosztásba. Itt nyert 1950-ben egyetemi nyilvános rendkívüli tanári, 1951-ben pedig egyetemi tanári kinevezést. 1954-től - megszakítás nélkül - az 1986. évi nyugállományba vonulásáig a Kar Statisztikai Tanszékét vezette.

Horváth professzor az Állam- és Jogtudományi Kar vezetésében is fontos szerepet játszott. 1957-ben a Kar dékánja, 1958-ban prodeánja tisztét töltötte be. Nyugdíjba vonulása után is - mint emeritus professzor - konstruktív kapcsolatot tartott fenn a Karral. Egy-egy szemeszterben fakultatív kollégiumokat hirdetett meg a demográfia tárgyköréből, de készséggel közreműködött a kari demográfiai jegyzet megírásában is. Így összességében a több mint 40 éves oktatói pályafutása alatt jogász

nemzedékek sorát vértette fel közgazdaságtani, pénzügytani, általános- és gazdaságstatisztikai, valamint demográfiai ismeretekkel, tanítványainak egyértelmű elismerésére és nagyrabecsülésére. Bár nem tartotta magát pedagógusnak, humánus, megértő tanárnak bizonyult, aki igen jó pedagógiai érzékkel is rendelkezett. Türelmes vizsgáztatási módszerére jellemző, hogy még a számonkérést is összekapcsolta az ismeretátadással, az oktatással. Készségesen segítette az arra érdemes hallgatókat az elhelyezkedésnél vagy a külföldi ösztöndíjak elnyerésében.

Tudományos munkásságának hazai elismeréseként 1962-ben nyerte el a közgazdaságtudományok kandidátusa, 1986-ban pedig a demográfiai tudományok doktora fokozatot. Oktatói-nevelői munkásságát az Oktatásügy Kiváló Dolgozója, majd az Egyetemünk által adományozott József Attila Emlékéremmel honorálták nyugállományba vonulása előtt. Szakértői tevékenységét a Statisztika Kiváló Dolgozója, illetve a Pénzügy Kiváló Dolgozója kintüntetéssel ismerték el. Nyugállományba vonulásakor az életpálya elismeréseként a Munka Érdemrend arany fokozatával tüntették ki, az emeritus professzori címet 1988-ban, a Fényes Elek Emlékérem kitüntetését 1989-ben nyerte el.

Tudományos tisztséget töltött be a Magyar Tudományos Akadémia Statisztikai, valamint Demográfiai Bizottságában. Tagként közreműködött az MTA Szegedi Bizottságában, a Statisztikai és Demográfiai Szakbizottságban. Az 1990-ben újjáalakult Magyar Statisztikai Társaság örökös tiszteletbeli tagjává választotta.

Nemzetközi szakmai elismerését bizonyítja több nemzetközi tudományos intézménybe történő bevélasztása, illetve tudományos cím, kitüntetés adományozása. Így 1947-től tagja a Nemzetközi Népeességtudományi Uniónak; 1963-tól a Nemzetközi Statisztikai Intézetnek, amelynek alelnöke is volt. Ugyancsak 1963-tól tagja a Párizsi Statisztikai és Történeti Demográfiai Társaságnak, valamint a Német Népeességtudományi Társaságnak. 1982-ben az Orleans-i Egyetemen "honoris causa statisticae" doktorrá avatták. 1986 óta három nemzetközi kitüntetésben részesült: a Japán Gazdaságstatisztikai Társaság elismerő oklevelét, valamint a Francia Akadémiai Pálmarend Lovagja kitüntetését 1987-ben, a berlini Berlin-Zehlendorfer Heimatverein emlékérmét pedig 1991-ben kapta meg.

Horváth Róbert tudományos munkásságát nemcsak az imponálóan nagy terjedelme, de még inkább annak sokrétűsége, a művelt társadalmi tudományágak széles skálája, és azok egymáshoz szervesen kapcsolódó komplexitása, továbbá tudományos kutatási módszerének újszerűsége jellemzi. Publikációinak száma csak a nyugállományba vonulásáig megközelítette a 300-at. (Ebből 10 monográfia, 171 önálló tanulmány, 87 kisebb cikk, recenzió, társszerzőként 16 egyetemi jegyzet.) Számos előadása hangzott el hazai és külföldi kongresszusokon, konferenciákon és egyéb rendezvényeken. Jelentős arányt képviselnek az idegen nyelven megjelent tanulmányok.

Nyugállományba vonulása sem jelentett szakadást termékeny és intenzív tudományos tevékenységében. 1986-tól több mint 80 publikációja jelent meg - zömmel külföldi folyóiratokban. (Ebből 2 monográfia, kb. 50 tanulmány, mintegy 30 kisebb cikk, recenzió, 1 kb. két és fél íves egyetemi jegyzetanyag.) Továbbá 23 előadása hangzott el különböző hazai és külföldi tudományos konferenciákon, kongresszusokon.

Kutatási területeinek sokszínűségét önmagában már az itt kiemelt témakörök is jelzik: közgazdasági és monetáris elmélet, közgazdasági és monetáris gazdasági elmélettörténet, gazdaságpolitika, statisztikai és gazdaságstatisztikai elmélet, statisztikai elmélettörténet, alkalmazott statisztikai problémák, demográfiai elmélet, történeti demográfia és egyéb témakörök, mint pl. a pénzügytan, pénzügyi jog, szociológia. Talán szükségtelen is mentegetőzni, hogy Horváth Róbert közel ötvenéves tudományos munkásságát - már csak az említett elismerésre méltó nagy terjedelem és a sokrétűség miatt is - szinte lehetetlen valósághűen és teljességében bemutatni egy rövid terjedelmű tanulmány keretében. Ez alkalommal csupán a jelzett témacsoportok vázlatos ismertetésére szorítkozhatunk; illetve ezt megelőzően az életmű jellemző vonásait próbáljuk összefoglalni, amelyeket közelítően a következőkben lehet megfogalmazni:

- A közgazdaságtan kvantitatív tudományként való felfogása és művelése.

- Az előbbiből is következően a közgazdaságtani kérdéseket induktíve, döntően a gazdaságstatisztika oldaláról közelíti meg.

- E statisztikai-módszertani felfogás alapján az ár- és a pénzérték-elemzés, szélesebb körben a reál- és monetáris gazdaságtan problémáit összefüggésükben, egymással kölcsönhatásban vizsgálja.

- Valamennyi művelt tudományterületen törekszik a statisztikai módszertan elmélyítésére a lehetőségek és a korszerű igények ésszerű határain belül. Mindez elsősorban a matematikai gazdaságtan és főleg az input-output elemzés terén érzékelhető, de még az elmélettörténeti kutatásaiban is megnyilvánulnak e törekvések.

- Végül tudományos munkásságának talán leg-érdemlegesebb jellemzőjeként említendő a kutatási területeinek problémaközelítő és a feldolgozásokban alkalmazott komplex, valamennyi lényeges kérdést felölelő interdiszciplináris elmélettörténeti megalapozású módszere. Különösen érvényesül ez az utóbbi 2-3 évtizedben megjelent szintézisjellegű műveiben.

A publikációk ez utóbbi jellemzője tette egyébként esetenként problematikussá is egyes tanulmányok témakörök szerinti besorolását, amelyek miatt természetszerű átfedések is előfordulnak. E kategorizálási nehézségekből eredő pontatlansággal is számolva Horváth Róbert életművét - az áttekinthetőség érdekében - a következő tizenegy fejezetben mutatjuk be, amelyekben az időbeli sorrend természetsszerűleg témakörönként ismétlődik.

1. Közgazdasági és monetáris elmélet

Horváth Róbert első publikált elemzése, mint a Magyar Statisztikai Szemle 1945. évi, a Szovjetuniót megismertető számának segédszerkesztője a szovjet tervgazdálkodás alapjait és statisztikáját mutatja be (002, 003). Emellett a magyar hitelpolitika első világháború utáni helyzetével is foglalkozik (004, 006). A monetáris elmülethez való kapcsolódásához a fő impulzust - már mint fiatal professzornak /1955/ - az 1945-46-os magyar infláció elméleti tanulságainak levonása adja (006, 007). Feldolgozza a szovjet közgazdászok, valamint Bertrand Nogaro francia és Varga István magyar professzorok idevonatkozó álláspontjait, majd ezek kritikája alapján jut el az infláció, a részleges valorizáció - a teljes valorizáció - a felgyorsult infláció (adópengő) mechanizmusának felismeréséhez (008,

026). Az idevágó viták során végülis - mint később beigazolódott - Horváth Róbert állásfoglalása helyesnek bizonyult.

Ettől kezdve Horváth professzor tudományos pályafutásának napjainkig visszatérő témája a monetáris gazdaságtan. Kiegészítésként hozzátehetjük, hogy legtöbb esetben valamiféle aktuális politikai, gazdaságpolitikai apropó alkalmából.

Így többek között a polgári és a szocialista pénzügytan fejlődési irányainak - elmélettörténeti megközelítésű - párhuzamos vizsgálata során /1957/ ismeri fel a monetáris gazdaságtan és a gazdasági élet reálfolyamatai összekapcsolásának gazdaságstatisztikai alapon történő szükségességét (009, 013). E felismerését erősítették a makro-ökonómiai mérlegmódszer, valamint az abból kifejlesztett Leontief-féle input-output analízis beható tanulmányozása, illetve értékelése (024, 025, 027, 028). Idevonatkozó elméleti megállapításainak felhasználására egyébként e módszerek első hazai gyakorlati alkalmazásánál adódott lehetőség az 1962-63. években, a Magyar Nemzeti Bank közgazdasági főosztálya keretében folytatott szakértői munkája során.

Tulajdonképpen az előbbieken érintett, a reál- és a monetáris gazdaságtant összekapcsoló felfogása és a statisztikai indukció alkalmazása során jut el már 1969-ben a pénz fogalmának újszerű matematikai-statisztikai megfogalmazásához (014).

A hazai új gazdasági mechanizmusnak nevezett gazdaságpolitikai koncepció kialakítása is egy ennek megfelelő, - a korábbi direkt irányítású rendszertől eltérő - hitel- és bankrendszer, pénzrendszer illetve monetáris politika kidolgozását igényelte. Mindezek előkészítéséhez, valamint továbbfejlesztéséhez, korszerűsítéséhez járultak hozzá Horváth Róbert idevonatkozó monográfiái és tanulmányai. Egyrészt a hazai monetáris rendszer elmélettörténeti és gazdaságtörténeti elemzésével (013, 017), másrészt a Magyar Nemzeti Bank közgazdasági főosztálya részére készített, néhány tőkés ország monetáris politikáját feldolgozó monográfiáival (többek között 012, 016, 018, 019, 020, 021, 022). Végül e témakörben kiemelendő még a fizetési mérleg új, a hazai tervgazdálkodás és az új gazdasági mechanizmus számára is releváns koncepciójának kidolgozása (028), valamint a monetáris indexek kialakítása és értelmezése (029).

2. Közgazdasági és monetáris gazdasági elmélettörténet

Horváth Róbertnél - mint már jeleztük - az elmélettörténet mint alapvető közelítési mód jelentkezik. A felsőoktatásban bekövetkezett fordulat, az 1949/50-es tanév után, a fiatal professzor ezt a megközelítési módot helyezte előtérbe. Ez az elmélettörténeti megalapozású módszer egyébként - mint arra már a bevezetőben is utaltunk - tudományos munkásságának szinte valamennyi területén megnyilvánult.

Az e pontban tárgyalt közgazdasági és pénzügyi témakörben a kiindulást - már az 1951/52. évektől kezdődően - a nemzeti jövedelem kiszámítása köré összpontosuló makro-ökonómiai mérlegrendszer kifejlődésének felvázolása jelentette. Idevágó tanulmányai végeredményben egyrészt a fiziokraták, illetve az angol klasszikus iskola felfogásának, továbbá Marx idevonatkozó munkásságának, másrészt a szovjet tervgazdaság mérlegrendszerbeli fejlődésének, valamint az újabb nyugati tőkés országok megoldásának is szintézisét adják (030, 031, 034, 036, 038, 009, 040, 047, 012, 058).

A későbbiekben e témakör bővült Marx és Lenin gazdaságstatisztikai koncepcióinak több tanulmányra terjedő elemzésével (034, 055, 072). Az általános elmélettörténet keretén belül került sor a fiziokraták és az angol polgári közgazdaságtan klasszikusainak, elsősorban Smith (060, 061, 070, 069) és Ricardo (039) koncepcióinak újraértékelésére, valamint ezeknek a magyar gazdasági és statisztikai tudományban fellelhető hatásainak feldolgozására. E tekintetben kiemelkedő még a malthusi koncepció újraértékelése, illetve az előbb említett iskolákkal is összefüggésben a népesedési és a gazdasági problémák kölcsönhatásainak többszöri és ismételt tárgyalása (062, 079, 081).

A hazai gazdaságelmélet egyes problémáinak Horváth Róbert részéről történő tárgyalása részben a hazai statisztikai tudomány kialakulásának eredeti forrásokon alapuló tudománytörténeti kutatásához kapcsolódott. Emellett azonban, ettől függetlenül is foglalkozott a gazdaságelméleti kérdésekkel, különösen nemzeti nagyjaink haladó eszméinek feldolgozása kapcsán.

Ez utóbbi körbe sorolható Kossuth és Széchenyi munkásságának mai megközelítése. Így - elsősorban - Kossuth londoni egyetemi /1858-59-es/ előadásain alapuló közgazdasági kéziratának feldolgozása (033, 043, 063), illetve Széchenyi gazdaságstatisztikai és közgazdasági

eszmekörének, valamint azok elméletttörténeti forrásainak elemzése (049, 074). Részben az utóbbihoz is kapcsolódik Hatvani István (042, 041, 082), Tessedik Sámuel (044, 053) és főleg Berzeviczy Gergely idevágó kontribúciójának elemzése (045, 054).

Horváth Róbert tulajdonképpen két monográfiát is felépített Berzeviczy munkássága köré. Ezek közül az e témacsoportba tartozó mű (059) Berzeviczy gazdaságelméleti és pénzügytani nézeteit elemzi. Ezen túlmenően két külön tanulmányban (045, 065) Berzeviczy tanai alapján foglalkozott a népességi és gazdasági problémák közötti kölcsönhatásokkal is. Végül többek között kitér Berzeviczy Széchenyire gyakorolt hatására is (060, 061).

Horváth Róbert ismételten foglalkozott a közgazdaságtudomány és a statisztika közötti elméletttörténeti viszony hazai alakulásával (056, 057, 073, 075); valamint a közgazdaságtudomány elmélete és a népesedési kérdés közötti összefüggéssel (051) - kifejezetten - a hazai fejlődés alapján.

Végül több tanulmányban külön figyelmet fordított az önálló hazai pénzügytani tudomány kialakulásának, többek között a szegedi Vedres István (052) és Surányi-Unger Tivadar (084) pénzügyi nézeteinek bemutatására.

3. Gazdaságpolitika

Horváth Róbert idevonatkozó munkássága alapvetően a Központi Statisztikai Hivatalban, valamint az onnan a különböző kormányhivatalokba való berendelése - vagy később, eseti felkérések - kapcsán végzett hivatali tevékenységéhez kapcsolódott. Ilyen jellegű tevékenységet folytatott: a Külügyminisztériumban a béketárgyalás; a Pénzügyminisztériumban ugyancsak a béketárgyalás, illetve az egyszámla-rendszer kidolgozása során, az Országos Tervhivatalban az első hároméves terv kidolgozása alkalmából; a Magyar Nemzeti Bankban az input-output készletszámítás-, az új pénzügyi mechanizmus kidolgozása, valamint a hazai és nemzetközi monetáris politika megalapozása során. E megbízatások eredményei olyan különböző összeállítások, fő- és résztanulmányok, feljegyzések stb. formájában jelentkeztek, amelyek - jellegüknél fogva - nem rekonstruálhatók, azaz mint belső hivatali anyagok nem személyhez kötöttek.

Az idesorolható viszonylag kisszámú publikált tanulmányai: a magyar pénzügyi és nyersanyaghelyzettel (085), a közlekedés munkaerőhelyzetével (086), az egyszámla-rendszerrel (088) foglalkozó cikkei, valamint az

új mechanizmus nyilvános vitájában elhangzott felszólalások szövegére korlátozódnak. Későbbi munkásságából idesorolható még a teljes foglalkoztatottság és a népesség, népesedés kapcsolatainak vizsgálata (089); és részben a gazdaságstatisztikai számításai (027, 090, 091).

A hazai gazdaságpolitikára közvetve ható tanulmányként fémjelezhetjük a mai tőkés konjunkturális elmélet és monetáris konjunktúra-politika feldolgozását (087).

4. Statisztikai és gazdaságstatisztikai elmélet

Horváth Róbert elméleti statisztikai munkássága kezdettől fogva - természetszerűen a már jelzett közgazdász alapbeállítottsága miatt - a gazdaságstatisztika területére összpontosult. Tulajdonképpen csak az utóbbi években fordult érdeklődése a statisztikai elmélet olyan fontos kérdéseinek kutatása felé, mint a valószínűségszámítás szerepe a statisztikában és annak végső ismeretelméleti konzekvenciái.

Gazdaságstatisztikai elméleti kutatásainak kiindulása - az előbbi témacsoportokkal is összhangban - a polgári nemzeti vagyonszámítás és nemzeti jövedelemszámítás kritikai vizsgálata, amit egyébként már egyetemi magántanári előadásában felvázolt (030, 031, 040). Ebből szélesedett ki - Quesnay Tableau Economique-jának és az ehhez kapcsolódó polgári és marxista kritikák újraértékelésén keresztül (058) - a makro-ökonómiai mérlegmódszer elméleti problémáinak vizsgálata (093, 094, 024). Majd a fentiek alapján került sor, mint konzekvencia, a kvantitatív közgazdaságtan alapkérdéseinek vizsgálatára (096).

Az anti-ekvilibrium problémáját is korán, már 1952-ben felvetette, majd a későbbiekben az ehhez kapcsolódó trend-előrejelzés kérdéseit a pont-előrejelzés helyett a lineáris- és sáv-előrejelzések irányában kereste (027).

E témakörhöz szervesen kapcsolódnak az indexszám elmélet terén folytatott kutatásai is. Ezek részben az angol klasszikus közgazdasági iskola - s elsősorban Adam Smith - idevágó nézeteinek újraértékeléséhez is kapcsolódnak (069, 071), részben pedig az inflációelmélet (023), az ár- és pénzérték (050) összefüggéseiben kerültek feldolgozásra. Idetartozik végül az egy főre jutó fogyasztás hosszú távon történő vizsgálatának felvetése is (096).

A valószínűség és tudományelmélet a gazdaságstatisztikában mint probléma egy nemzetközi tudománytörténeti kutatás egyéves programjaként került megfogalmazásra, nevezetesen a Bielefeldi Egyetem Interdiszciplináris Kutató Intézetében 1982-ben. E program kidolgozásában Horváth professzor is részt vett és ezzel kapcsolatos két tanulmánya a statisztikai és a demográfiai tudományt érinti. A program összefoglalóbb, a közgazdasági és a gazdaságstatisztikai elemzésekben a makro-ökonómiai számítások, a nemzeti jövedelem-számítások elméleti és gyakorlati fejlődését, az ökonometria kialakulását, valamint az indexszámításnak a valószínűség-számítással kapcsolatos irányait dolgozza fel. (098, 099, 100, 101, 090, 091).

5. Statisztikai elmélettörténet

Horváth Róbert munkásságában kiemelkedő helyet foglal el a statisztikai elmélettörténet. Jelzi ezt már az a számszerűség is, hogy publikációinak mintegy 40 %-a kifejezetten vagy közvetve e témakörbe sorolható. E számszerűségen túlmenően a gazdaságstatisztikai kérdések részben elmélettörténeti megközelítése hamar felébresztette Horváth professzorban a statisztikai tudomány újszerű, elmélettörténeti megközelítésének gondolatát is. Ez az újszerűség abban nyilvánul meg - amire a bevezetőben is utaltunk -, hogy nem szorítkozott csupán a hagyományos irodalomtörténeti megközelítésre, hanem törekedett ezekkel összefüggésben a módszer és az elemzéstartó történeti feldolgozásra is. Mindezt összekapcsolta az eredeti források újratanulmányozásával, ismételt újrafeldolgozásával, a rokon- és a segédtudományok interdiszciplináris kapcsolatainak figyelembevételével, s nem utolsósorban a filozófiai-ismeretelméleti alapokra való kitekintéssel.

Legkorábbi tudományos munkássága is már tulajdonképpen erre a területre esik, jóllehet ekkor még az említett szempontok nagyobb részét inkább csak intuitive alkalmazta, de már sikeresen. Így például a Szegedi Tudományegyetemen 1948-ban elfogadott egyetemi magántanári értekezése a francia statisztika kialakulásának már egy teljes szintézisét nyújtotta, utalásokkal a magyar statisztika történetének feldolgozása kapcsán várhatóan felmerülő problémákra. E munka azonban csak 1967-ben jelenhetett meg magyar nyelven nyomtatásban (119), mégis felfedezte az újabb tudománytörténeti irodalom és elismerően támaszkodott rá. E magántanári

munkát több, kisebb-nagyobb részlet-tanulmány előzte meg, illetve követte. Ezek zömmel a magyar statisztikai tudomány kialakulása köré összpontosultak és egyik-másik téma csakhamar monográfiává is bővült.

Legelsőként említhetnénk ezek között Hatvani István debreceni kollégiumi professzor statisztikai-valószínűségszámítási munkásságának feltárását 1963-ban (042). E jelentős monográfia úttörő jellegű munkának tekinthető a hazai statisztikai tudománytörténeti kutatásban, minthogy sikeresen bizonyította - a korábbi felfogással szemben -, hogy a politikai aritmetikának hazánkban is voltak európai színvonalú képviselői. Kuriózumként megemlítjük, hogy ezt az eredményt a külföld hamarabb fogadta el, mint a hazai szakirodalom.

Az előbbi művet követte 1965-ben a modern magyar polgári statisztika kulcsalakja, Konek Sándor pesti egyetemi tanár elméleti statisztikai munkásságának feldolgozása, kismonográfia terjedelemben (115). Horváth professzor később, 1973-ban, mint egyik alkalmazott statisztikai területet, Konek népességszisztematikus munkásságát is feldolgozta (131).

A Magyar Tudományos Akadémiától és a Központi Statisztikai Hivatal Népességtudományi Kutató Intézetétől kapott megbízás lehetővé tette Horváth Róbert számára 1966-ban egy másik szintetikus monográfia megjelenését a magyar leíró statisztikai irány fejlődéséről (116). Sajnálatos azonban, hogy nem került sor részéről a magyar politikai aritmetika fejlődésének az előbbihez hasonló szélességű, szintetikus feldolgozására. Idevágó kutatásainak eredményei a Hatvani monográfia mellett csak rövidebb tanulmányokban és bő nemzetközi szemelvények formájában találhatók. Ez utóbbiakra később még visszatérünk.

Horváth Róbert következő nagyobb lélegzetű monografikus műve Berzeviczy személyéhez kapcsolódott, akinek gazdaságstatisztikai és gazdaságelméleti munkásságát két "iker"-monográfiában fogta át (059, 129). Ezekben igen nagy figyelmet szentelt a szerző mind a XVIII. század végi magyar helytartótanácsi statisztika kibontakozásának, mind pedig Berzeviczy európai szélességű erudíciójának és a jelentkező malthusi problémával szembeni állásfoglalásnak is. Berzeviczy jelentősége e két monográfia tükrében lényegesen nagyobbak tűnik a jelenlegi közgazdaságelmélet-történeti munkákban adott értékeléseknél. Különösen kiválik a Horváth Róbert által adott értékelés, a korabeli európai viszonylatban is új diszciplína, a gazdaságdemográfia első jelentkezésének

felismerésével és elemzésével Berzeviczy munkásságában (045). Ez utóbbi egyben már előrevetítette Horváth Róbert munkásságában érdeklődési körének a demográfia tudományelméleti és tudománytörténeti területe felé való fordulását.

A hazai tudománytörténeti és tudományelméleti területek részlegesen feltárt problémái egyre fokozottabban igényelték az európai fejlődéstől a másfél évszázados török hódoltság miatt elmaradt magyar tudományfejlődés külföldi forrásainak és kapcsolatainak feltárását. Horváth Róbert széles körű nyelvtudására és az új tudománytörténet külföldi eredményeire támaszkodva igen nagy intenzitással fordult e hézagok kutatása felé is.

Már a Hatvani-monográfia felvetette az össz-európai, de különösen a német politikai aritmetikai hatásokat, és ezen inspirációk alapján született meg az első Süßmilch-kutatása (108, 111). Ezzel kapcsolatos továbbá a Süßmilch főmű újrakiadására tett javaslata, amelyet a francia Nemzeti Népszégtudományi Intézet (Institut National d'Etudes Démographiques) nagyhírű igazgatója, Alfred Sauvy professzor karolt fel. Közbevetőleg jegyezzük meg, hogy vele egyébként Horváth Róbert már 1947-től kezdve szoros kapcsolatban állott, s magántanári értekezése volt együttműködésük első látható gyümölcse. A Süßmilch-újrakiadási javaslat kérdésében végülis Sauvy professzor egy szemelvényes újrakiadás mellett döntött, Süßmilch művének új szintézisként felfogható 2. kiadása alapján. Horváth Róbert mint e kiadás főmunkatársa végezte a mintegy 40 %-ra terjedő eredeti szöveg kiválasztását, a franciára fordított szöveg szakmai lektorálását és annotálását. Segített továbbá a bevezető tanulmányok kiválasztásánál és ezek között lefordította Láng Lajos magyar nyelvű statisztika-történetének vonatkozó részét. E kiadás csak 1979-81. között látott napvilágot három kötetben (122, 144).

A Konek-monográfia - a modern polgári statisztikai tudomány kifejlődésének vizsgálata - kapcsán szükségszerűen foglalkoznia kellett annak "atyjával", Quetelet-vel. Ehhez az 1974-es Quetelet-centenárium külön jelentőséget is adott. Ez utóbbira - már korábbi tanulmányai alapján (132, 133) - hívták meg Horváth professzort, mint a statisztikai tudománytörténet nemzetközileg legkiemelkedőbb kutatóinak egyikét, hogy a Quetelet-évet lezáró ünnepségen a nemzetközi statisztikai tudomány nevében adjon értékelést a nagy belga statisztikusról (135). E kutatások eredménye (133, 134, 137, 135) az 1976-ban megjelent válogatott tanulmányok

"Quetelet és kora" című (140) francia nyelvű összefoglalása, mely tulajdonképpen egy modern Quetelet-monográfiaként fogható fel.

A modern statisztikai tudomány kifejlődésében, különösen a módszertan fejlődése szempontjából, mint a leíró statisztikai irány, kétségtelen, hogy a politikai aritmetika nyújtott többet, különösen annak a valószínűségszámítással való szoros összefonódása révén. Horváth Róbert már korábban is foglalkozott elszórtan a politikai aritmetikai irányzattal, így többek között a politikai aritmetika egyik legkiemelkedőbb angol képviselője, De Moivre és a XVIII. századi tudományos áramlatok feldolgozásával (120). Ebből a magból, mint korai kezdeményezésből kiindulva, bontakoztatta ki ennek az irányzatnak elsősorban a klasszikus angol közgazdaságtan legnagyobb alakjára, Smith-re gyakorolt hatását. Így eredményül az idevágó 1978-as tanulmánykötet ugyancsak monografikus szélességűvé bővült és méltán viseli a "Tanulmányok a politikai aritmetika és a smithianizmus köréből" címet (141).

Kimutatható, hogy a nagy járványok és éhínségek - mint a társadalmi és gazdasági valóság megdőbbséget hozó negatív jelenségei - nagy hatással voltak a statisztikai, ezen belül különösen a népességstatisztikai s általában a demográfiai tudomány kialakulására. Így e hatások hazai kutatása, elsősorban a történeti demográfia területén, majd a tudománytörténeti vonalon egyaránt nélkülözhetetlennek bizonyult Horváth Róbert számára. E területen végzett kutatásainak szintézisét a Collège de France keretében tartott vendégprofesszori előadásában nyújtotta; először a járvány-kérdés (112, 113), másodszor annak a magyar demográfia gondolkodására gyakorolt hatásának feldolgozásaként. Ez utóbbiban különösen a Horváth Róbert által újrafelfedezett Fejes János szerepe domborodott ki (109, 114), Hatvani és tanítványai, elsősorban Wesszprémi mellett. A harmadik Collège de France-i előadásában egy lépéssel még tovább ment, amikor a modern demográfiai tudomány XIX. század közepi első komolyabb önállósulási kísérletét is feldolgozta (145). E tanulmányok alapján 1976-ban készült egy demográfiai-szociológiai akadémiai-doktori tézis, amely a hazai demográfiai gondolkodás történetét vázolta fel a XIX. század elejétől (138). Bár ez nem került megvitatásra, mégis döntő láncszemnek bizonyult abból a szempontból, hogy alkalmat adott Horváth professzornak e kutatások továbbfolytatására - egészen a hazai hivatalos statisztika kialakulásáig, nagyjából az 1870-es évekig -, hogy megírja

francia nyelven e téma szintézisét (154) és hogy e munka alapján kérje ez értekezés megvitatását. Erre az 1986. év elején került sor, s a bírálóbizottság egyhangú határozattal javasolta a cím odaítélését.

Megemlítendő még, hogy Horváth professzor figyelme - az 1970-es évek végén - ismét ráterelődött az európai statisztikai tudomány fejlődésére. Ez alkalommal a magyar leíró statisztikai irányból kiindulva szélesítette a régebbi és újabb német leíró statisztikai irányzatokra vonatkozó eredeti kutatásait, elsősorban Linné és Schlözer munkásságának feldolgozása alapján (142). Ezek az újabb értékelések francia és német nyelven (143, 148) is publikálásra kerültek. (Az utóbbi kismonográfia terjedelemben (149) is.)

Végül megemlítendő a malthusi kérdés mind hazai, mind nemzetközi tudománytörténetéhez való kutatói hozzájárulása. Kritikai megállapításai alapvetően egy nagyobb terjedelmű 1972. évi angol nyelvű folyóiratcikkben (062) nyertek publicitást; majd az 1980-as történeti demográfiai világkongresszuson is figyelmet keltettek (079), hogy végül 1985-ben a hazai szakirodalmat is gazdagítsák (081).

Horváth professzor munkásságában talán a korábban már jelzett ún. "bielefeldi szakasz" tekinthető legjelentősebbnek. Addigi legnagyobb lélegzetű vállalkozásában a demográfiai tudomány kialakulásának új tudománytörténeti skémáját és azon belül interdiszciplináris összefüggésben elemzett kialakulását vázolta fel angol nyelven; süllyal a valószínűségszámításnak a módszertanban való szerepére koncentrálv. E tanulmány angol nyelven a Bielefeldi Egyetem kiadásában jelent meg 1983-ban, az azt bevezető statisztikai és szociológiai háttérrel is összefoglaló külön tanulmánnyal együtt (151, 152, 155). E munkákról azok lektora, az amerikai demográfiai tudomány "nagy öregje", Conrad Taeuber a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott.

Természetesen a hazai hivatalos statisztika fejlődésének problémái és a magyar statisztikai tudományra gyakorolt hatásai sem maradhattak ki Horváth Róbert látóköréből (147, 165). Idevonatkozóan kiemelendő még az osztrák-magyar statisztika történeti múltjának feldolgozása (166).

6. Alkalmazott statisztikai tudomány

E terület viszonylag csekély hányadát képviseli Horváth Róbert munkásságának. Idevonatkozó tanulmányai elsőként a már jelzett különböző kormányhivatalokban végzett tevékenysége során jelentek meg, amelyek a magyar népességi, gazdasági és pénzügyi helyzet háború végi, illetve utáni állapotáról nyújtottak áttekintést - figyelemmel a szomszédos államokra is -, továbbá Magyarország háborús kárainak elemzése kapcsán. Ezek mellett az előzőekben tárgyalt elméleti gazdaságstatisztikai és elmélettörténeti munkásság megalapozásához is esetenként elengedhetetlenné vált részéről az alkalmazott jellegű statisztikai kérdések kidolgozása, illetve kiegészítő tanulmányok készítése, amelyekből néhány figyelemreméltó eredmény született. Így a gazdaságstatisztika körében - a már említett - hazai pénzügyi- és árstatisztika, valamint az input-output analízis terén, illetve a társadalmi statisztika körében a jogi és a tanácsai (államigazgatási) statisztikai munkái, többek között a komputeres felhasználási lehetőségeivel kapcsolatos tanulmányai. Külön önálló területként is kiemelendő e körből a magyarországi polgári választási rendszer - sokak által idézett - statisztikai feldolgozása (177, 179), amely e tekintetben közel százéves korszak, az 1848-1939-es évek szintézisét is nyújtja.

7. Demográfiai elmélet

Horváth Róbertet egy ideig nem vonzotta a demográfia tiszta elmélete, illetve a demográfia teljességét átfogó tudományos kutatás, annak ellenére, hogy mintegy másfél évtizede - jöllehet egy szemeszteres bevezető jelleggel - előadója volt a demográfiai ismeretek egyetemi kurzusának. Talán ez a magyarázata annak is, hogy soha nem is ambicionálta ilyen jellegű egyetemi tananyag megírását. Már csak nyugállományba vonulása után sikerült meggyőzni, hogy a „Bevezetés a demográfiába” c. kari jegyzetben megírja a népesedési elmélet fejezetrészt (217). Ez a színvonalas, esszé jellegű fejezet is azonban már felülmúlja az egyetemi jegyzetekkel szemben általában támasztható igényességet.

E témakörben is talált azonban olyan elméleti kérdéseket, amelyek - mint közgazdasági érdeklődésű statisztikusnak - felkeltették elméleti érdeklődését. Így már korábban is elsősorban a népességszám tudományos

kutatása (181, 182); az elméletttörténeti kutatáshoz is kapcsolódó gazdasági és népességi kérdések kölcsönhatásainak vizsgálata és az ezekből kialakuló új gazdaságdemográfiai diszciplína alapkérdései s konceptuális problémái (186, 187, 190) ragadják meg figyelmét. Majd az 1960-as évek közepén kialakuló új magyar demográfiai tudomány alapkérdései; továbbá a népességi törvény matematikai megfogalmazásának lehetősége és nehézségei (051); valamint a demográfiai tudomány nemzetközivé válásának új szakasza (145, 197, 207) voltak azok a kérdések, amelyekre Horváth professzor érdeklődése alapvetően összpontosult. Ezekhez járult még újabban a családdemográfia és a női életciklus kutatása, ideértve a válások és az újraházasodás kérdését is (206). A bibliográfiában felsorolt munkássága közül a legnagyobb nemzetközi figyelmet kétségtelenül a gazdaságdemográfia elméleti megalapozása váltotta ki. Nem véletlen tehát, hogy az 1973-as liege-i népességi világkongresszuson Horváth Róbertet bízták meg a gazdaságdemográfiai szekció szervezésével (192). 1979-ben és 1984-ben pedig a demográfiai tudomány nemzetközivé válásának folyamatáról és várható irányairól kifejtett nézetei keltettek figyelmet a határokon túl is (193, 198). Kifejezetten demográfiai elmélettel - tudományelméleti megközelítésben - inkább csak az utóbbi években foglalkozott (200, 161, 204, 206).

8. Történeti demográfia

E kérdéssel Horváth Róbert első ízben gyakorlati igény kielégítése céljából kezdett foglalkozni. Nevezetesen: Szeged város tanácsa az 1960-as évek elején felkérte tanszékét a városi távlati fejlesztési terv megalapozása céljából egy, az 1945-60-as évek népességi fejlődését összefoglaló tanulmány kidolgozására, amely vázlatosan a II. világháború előtti időszakra is kiterjedt. A tanszék oktatóiból és néhány külső szakemberből erre a feladatra összeállított munkaközösség e munkát a megbízó legnagyobb meglepődésére végezte el. A szöveges elemzés és a mellékletek, összesen egy 243 oldal terjedelmű tanulmány a Magyar Tudományos Akadémia Szegedi Bizottságának kiadásában jelent meg 1967-ben.

Az 1960-as évek második felétől főleg a statisztikai és a demográfiai tudomány hazai történeti kialakulásának korszakára vonatkoztatva ízelgeti a történeti demográfia egyes területeit. Így a gazdasági fejlődés és a népességi

kérdések kölcsönhatásait vizsgálja, továbbá a magyar népességszám megállapításának problematikáját veti fel egy száz évet átfogó, a XVIII. század közepétől a XIX. század közepéig tartó korszakban (186). Ezt követően elméletlettörténeti aspektusból közelítve mutatja be egyrészt a társadalmi és történeti tudományok, másrészt a demográfiai tudomány kapcsolatát (225).

A szegedi egyházi adatok alapján részleteiben is boncolgatja az egyházi anyakönyvezést a "török világ" végét jelentő (a XVII. század végi és a XVIII. század eleji) időszakra vonatkozóan (227, 229). Ugyancsak részletesen elemzi a hivatalos statisztikai adatok felhasználásával, az újraraházasodások alakulását az 1890-1977-es idősakra vonatkozóan (228, 230); továbbá a gyermek- és a csecsemőhalandóság társadalmi vonatkozásait, mind egyházi, mind hivatalos statisztikai adatok alapján az egész, úgynevezett történeti demográfiai korszakban (232).

A halandósági táblák elméletét, s annak történeti adatait az elméletlettörténeti jellegű munkák kapcsán szintén feldolgozta Hatvani, Fejes, Fényes, Fáy és Konek adatai alapján. Idevágó kutatásaiból számos hazai és külföldi publikáció született (042, 115, 220, 221, 235, 082, 238).

Ezek közül is kiemelkedő az a Fáy-féle halandósági táblára vonatkozó kísérlete (237), amely annak megoldását keresi, hogy miként lehet Bourgeois-Pichat professzor módszerével e tábla eredményeit a "halandósági táblák számítása hiányos adatok alapján" elnevezésű módszerrel korrigálni és a valósághoz közel állóbbá tenni.

9. Egyéb tudományos területek

E téren - mint a pénzügytan és pénzügyi jog átmenetileg volt előadójának - néhány kifejezetten a pénzügyi jogtudomány oktatásának kérdéseivel foglalkozó tanulmánya (239, 009), továbbá a komputereknek a jogi területeken való alkalmazási lehetőségeit fejtegető cikkei (241) emelhetők ki. Érdeemben azonban sokkal lényegesebbek Horváth professzornak az előbbi témacsoportoknál elemzett munkásságában azok a vonatkozások, amelyek a statisztika, a demográfia és a közgazdaságtudomány elmélete, módszertana és tudománytörténete kapcsán foglalkoztak igen nagy figyelemmel a magyar szociológiai tudomány kezdeteivel is. Az említett tudományterületek és a

szociológiai tudomány kölcsönös egymásrahatásának, illetve differenciálódásának történetileg párhuzamos vizsgálata és problematikája címszerűen is kifejezésre jutott két tanulmányában (190, 225). Hasonlóképpen jelentkezik ez a kérdés a már említett bevezető jellegű bielefeldi angol nyelvű tanulmányában az általános társadalomtudomány és a valószínűség vonatkozásában, akárcsak - bár erőteljesebben politikatudományi kontextusban - az 1984-es Conring-tanulmányban (098, 151, 099). Mindezek a tanulmányok a demográfia alapvetően társadalomtudományi megközelítéséről tanúskodnak akkor is, ha Horváth Róbert felfogásában e tanulmányokban éppen a valószínűségi számítási és módszertani vonal került előtérbe.

10. Egyetemi jegyzetek

Mint már jeleztük Horváth Róbert oktatói tevékenysége folyamán 16 felsőoktatási - egyetemi - jegyzet fémjelzi nevét, amiket részben önállóan, részben társszerzői minőségben írt. Az igazsághoz tartozik, hogy ezek a jegyzetek - a gazdaságstatisztikai és a statisztikatörténeti területek kivételével - nem tükrözik Horváth professzornak sem a statisztikai tudomány terén kifejtett munkásságának eredményeit, sem az egyetemi előadásain elhangzott elméleti ismeretanyagot, márcsak terjedelmi okokból sem. Itt csak utalni kívánunk arra, hogy az 1950-es években az egyetemi oktatási fordulattal járó útkeresés, továbbá az egységes oktatási direktívák és tematikák mellett nem volt lehetőség az önálló tudományos alapokon álló oktatás kibontakozására. Más oldalról nem hagyhatjuk figyelmen kívül azt a tényt sem, hogy megváltozott a jogászképzésben a statisztikai oktatás helye és szerepe az egyetemi reform során kialakuló új szemléletű közgazdasági jellegű fakultások létrejöttével, amelyek átvették - többek között - a jövőbeni statisztikai káderek nevelésének feladatát. (Gondolunk itt az önálló közgazdasági fakultásokra, az agrárgazdasági és a műszaki karokra, valamint a pénzügyi és a számviteli főiskolai felsőoktatási intézményekre.) Mindezekhez még az is figyelembe vehető, hogy ebben az időszakban a hazai statisztikai oktatásban általánosságban háttérbe szorult, sőt intézményesen mellőzték a matematikai statisztika és az ökonometria módszereit.

Alapvetően e megváltozott körülmények hatására jutott Horváth professzor arra az elhatározásra, hogy egyetemi jegyzeteiben a minimális vagy a legszükségesebb

módszertani ismeretanyag tárgyalására, ismertetésére szorítkozzon, s ilyen értelemben az általa írt egyetemi jegyzetek a szó szoros értelmében mintegy oktatási segédlet funkcióját töltsék be.

11. Kisebb cikkek, könyvismertetések

Horváth Róbert kisebb cikkei, könyvismertetései, a dolog természetéből kifolyóan, közel sem mutatnak olyan egységes képet és főleg olyan szerves fejlődést, mint monográfiái vagy tanulmányai. Ezek inkább az olvasmányok és műhelymunka termékei, melyek a nagyobb alkotó periódusokban szükségszerűen jobban háttérbe szorultak, illetve azokat megelőzték vagy kísérték. Mégis külön is ki kell ebben az összefüggésben emelni egyrészt azok viszonylag nagy számát (felmérésünk alapján mintegy 120) és az eddig tárgyalt témák szerinti nagy szóródást, valamint az 1960-as, illetve az 1986 utáni évek hézagpótló jellegű - elsősorban - nyugati közgazdaságtudományi jellegű recenzióit. Ezek részben a budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemmel való kooperáció termékeiként, részben a Statisztikai Szemle és a Demográfia c. folyóirat felkérésére jöttek létre és elsősorban a világszakirodalomhoz való felzárkózás megkönnyítését szolgálták a fiatal közgazdász és statisztikus nemzedék számára.

* * *

Befejezésként talán szükséges újra megjegyezni, hogy a jelen rövid tanulmány korántsem tükrözi Horváth Róbert gazdag tudományos és oktatói életútjának összes lényeges tartalmi vonatkozásait, amely kifejezésre jutott már az említett hazai és nemzetközi elismerésekben. Végző soron e tanulmány csupán megkísérelt egy közelítő áttekintést adni Horváth Róbert munkásságáról, és műveinek válogatott bibliográfiája remélhetően jó tájékoztatósi alapul szolgálhat e széles körű társadalomtudományi témák iránt érdeklődők, különösen a jövő generáció számára.

Dr. Balázs József

I.

KÖNYVEK, TANULMÁNYOK, DOLGOZATOK

**KÖZGAZDASÁGI ÉS MONETÁRIS
ELMÉLET**

1945

001

Közlekedés a
Szovjet-Únióban
= Magyar statisztikai
szemle 23. 1945.
1-6. p. 95-104.
»I 1 C 74«

002

A szovjet
tervezgazdaság elméleti
alapjai
= Magyar statisztikai
szemle 23. 1945.
1-6. p. 8-11.
»I 1 C 74«

003

A Szovjet-Únió
kialakulása,
államszervezete és
alkotmánya
= Magyar statisztikai
szemle 23. 1945.
1-6. p. 2-7.
»I 1 C 74«

béketárgyalási
anyagának
összefoglalása 1.
rész: Magyar pénzügyi
és gazdasági politika a
két világháború között.
- Bp. : Állami Ny.,
1946. - p. 3-17.

005

Magyarország háborús
kárai. In: A
Pénzügyminisztérium
béketárgyalási
anyagának
összefoglalása 2. rész.
- Bp. : Állami Ny.,
1946. - p. 44-46.;
p. 47-50.; p. 85-87.

006

Pénzügyek. In: A mai
Magyarország : A
második világháború és
a párizsi békeszerződés
következményei / szerk.
Elekes Dezső. - Bp. :
Hungária Lloyd, [1946].
- p. 287-301.

1955

1946

004

A magyar
hitelpolitika az
1920-44 években. In: A
Pénzügyminisztérium

007

Az 1945-46-os magyar
infláció elméleti
kérdései 10 évi
tudományos fejlődés
távlatából. - Szeged :
Szegedi Tud.egy., 1955.

- 20 p. - (Acta
Universitatis
Szegediensis. Sectio
politico - juridica ;
Tom. 1. Fasc. 2.)

irodalom kezdetei
= Közgazdasági szemle
7. 1960. 1.
p. 74-91.

008

[Hozzászólás]. In: A
pénz a szocializmusban
/ összeáll. Kepes
Tamás, Milutinovits
László. - Bp. : KJK,
1955. - p. 176-184.
»205.027«

1968

012

Az angol monetáris
politika a
Radcliffe-jelentés
alapján. - Bp. : MNB,
1968. - 76 p. -
(Magyar Nemzeti Bank.
Tanulmányok ; 33.)
»378.634«

1957

009

A pénzügytan újabb
fejlődési irányai
= Közgazdasági szemle
4. 1957. 3.
p. 287-302.

013

Az önálló pénzügytani
tudomány és pénzügytani
elmélet kialakulása
Magyarországon
= Pénzügyi szemle
12. 1968. 11.
p. 881-895.
»III B 2564«

1959

010

A politikai
aritmetika
magyarországi problémái
= Statisztikai szemle
37. 1959. 6.
p. 602-619.
»I 1 C 74«

1969

014

A pénz fogalmának
meghatározása és a
matematikai statisztika
/ Horváth Róbert. A
kereskedelmi hitel
általános kérdései /
Szajáni Béla. - Bp. :
MNB, 1969. - 78 p. -
(Magyar Nemzeti Bank
Közgazdasági Főosztály
közleményei ; 2.)
»383.655«

1960

011

Hatvani István és a
magyar közgazdasági

1970

015

Some basic problems
and historical
development of
political arithmetics
reconsidered. In:
Bulletin of the
International
Statistical Institute.
Proceedings of the 37th
session : London, 1969.
Vol. XLIII. Book 2. -
London : ISI, 1969. -
p. 35-37.

»470.254«

016

A svéd monetáris
politika főbb
jellemvonásai. - Bp. :
MNB, 1969. - 62 p. -
(Magyar Nemzeti Bank
Közgazdasági Főosztály
közleményei ; 4.)

»383.656«

017

A XIX. sz. végi és a
XX. századi magyar
polgári pénzügytani
elmélet fejlődésének
alapvető kérdései
= Pénzügyi szemle
13. 1969. 2.
p. 111-127.

»III B 2564«

018

Az angol pénzügyi
statisztika újabb
fejlődése, különös
tekintettel a
pénzkereslet
problémájára. - Bp. :
MNB, 1970. - 51 p. -
(Magyar Nemzeti Bank
Közgazdasági Főosztály
közleményei ; 9.)

019

A francia monetáris
politika újabb
fejlődésének főbb
vonásai I. / Horváth
Róbert, Huszti Ernő
= Bankszemle 14.
1970. 12. p. 15-22.
»III C 2357«

1971

020

A francia monetáris
politika újabb
fejlődésének főbb
vonásai II. / Horváth
Róbert, Huszti Ernő
= Bankszemle 15.
1971. 1. p. 17-23.
»III C 2357«

021

A francia monetáris
politika újabb
fejlődésének főbb
vonásai III. / Horváth
Róbert, Huszti Ernő

= Bankszemle 15.
1971. 2. p. 13-39.
»III C 2357«

között elhangzott
előadás
»26.040«

022

Index-numbers and
inflation : A problem
of monetary time series
analysis. In: Bulletin
of the International
Statistical Institute.
Proceedings of the 38th
session : Washington,
1971. Vol. XLIV. Book
2. - Washington : ISI,
1971. - p. 219-223.
»470.254«

023

Az indexszám-elmélet
és az inflációelmélet
összefüggéseinek
kérdéséről

= Pénzügyi szemle
15. 1971. 5.
p. 351-362.
»III B 2564«

024

Mérlegmódszer és
input-output analízis,
tudományelméleti
megközelítésben : Egy
gyakorlati
illusztrációval. -
[Bp.] : MTA Stat.
Bizottság, 1971. -
20 p.

Megj.: A Magyar Ágazati
Kapcsolatok
Mérlege II.
Konferenciáján,
Siklóson 1971.
október 18-20

1976

025

The method of
national accounting and
input-output analysis.
A theoretical approach.
In: Input-output
techniques :
Proceedings of the
Second Hungarian
Conference on Input -
Output Techniques / ed.
by A. Csepinszky. - Bp.
: Akad. K., 1976. -
p. 219-229.
»702.702; 702.749«

026

Monetary inflation in
Hungary during the
Napoleonic Wars
= The Journal of
European economic
history 5. 1976. 3.
p. 651-662.

1980

027

A makroökonómiai
monetáris statisztikai
mutatókról : Elméleti
szisztematizálási
kísérlet. In: A
statisztika szerepe a
népgazdaság
fejlesztésében c.

tudományos konferencia
előadásai 1. szekció:
A népgazdasági tervezés
és a statisztika
összhangja, a
szabályozók
érvényesülése / Magyar
Közgazdasági Társaság
Statisztikai
Szakosztály. - Bp. :
SKV, 1980. - p. 48-60.
»804.340«

1984

028
A fizetési mérleg
konceptió megváltozása
és helye a
makromonetáris
mérlegrendszerben. In:
A gazdaság intenzív
fejlődése és a
statisztika c.
konferencia előadásai /
Magyar Közgazdasági
Társaság Statisztikai
Szakosztály. - Bp. :
SKV, 1984. -
p. 236-242.
Megj.: Előadás az 1984.
április 9-10-én,
Budapesten tartott
konferencián
»707.156-60«

1988

029
La construction et
l'interpretation des
indicateurs monétaires.
- Szeged : JATE ÁJTK,

1988. - p. 97-102. -
(Acta Universitatis
Szegediensis de Attila
József nominatae. Acta
juridica et politica ;
Tom. 38. Fasc.8.)

**KÖZGAZDASÁGI ÉS MONETÁRIS
GAZDASÁGI ELMÉLETTÖRTÉNET**

1947

030
Néhány megjegyzés a
Fellner-féle nemzeti
vagyonszámítás
margójára : I.
Közlemény
= Magyar statisztikai
szemle 25. 1947.
3-4. p. 103-109.
»I 1 C 74«

031
Néhány megjegyzés a
Fellner-féle nemzeti
vagyonszámítás
margójára : II. Néhány
gyakorlati észrevétel
= Magyar statisztikai
szemle 25. 1947.
5-6. p. 181-187.
»I 1 C 74«

1952

032
A nemzeti
jövedelemszámítás
elméleti alapjai. - Bp.
: Tankvk., 1952. -
68 p. - (Szegedi
Tudományegyetem Állam-

és Jogtudományi Kar
jegyzetei.)

főbb kérdései / szerk.
Horváth Róbert. - Bp. :
Pénzügyi K., 1954. -
p. 103-159.
»243.136-40«

1953

033

Haladó gondolatok
Kossuth egyetemi
közgazdaságtani
előadásaiában
= Jogtudományi
közöny 8. 1953.
10-11. p. 415-420.
»III B 81«

034

Marx hozzájárulása a
statisztikai tudomány
alapjainak
megteremtéséhez. In: A
Szegedi Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi
Karának évkönyve /
szerk. Schulteisz Emil.
- Bp. : Tankvk., 1953.
- p. 47-62.

1954

035

A magyar pénzügyi jog
főbb kérdései / szerk.
Horváth Róbert. - Bp. :
Pénzügyi K., 1954. -
235 p.
»243.136-40«

036

A pénzrendszer néhány
problémájáról. In: A
magyar pénzügyi jog

1955

037

Die Beiträge von Marx
zur Grundlegung der
statistischen
Wissenschaft
= Wirtschafts-
wissenschaft
3. 1955. 1.
p. 61-79.
»III C 1863«

1956

038

A polgári nemzeti
jövedelemszámítás
Magyarországon
= Statisztikai szemle
34. 1956. 4.
p. 324-337.
»I 1 C 74«

039

Ricardo
"Principles"-jének új
magyar kiadásáról
= Jogtudományi
közöny 11. 1956. 2.
p. 118-125.
»III B 81«

1957

040

A nemzeti
jövedelemszámítás
történetének
módszertani kérdéseiről
: Válasz Hetényi István
és dr. Hajpál Gyula
hozzászólására
= Statisztikai szemle
35. 1957. 6.
p. 463-477.
»I 1 C 74«

1958

041

Egy ismeretlen magyar
politikai aritmetikus :
Hatvani István
professzor (1718-1786).
- Szeged :
Szegedi Tud.egy. ÁJTK,
1958. - 44 p. - (Acta
Universitatis
Szegediensis. Acta
juridica et politica ;
Tom. 4. Fasc. 3.)
»321.913; 707.599«

1963

042

Hatvani István
professzor (1718-1786)
és a magyar
statisztikai tudomány
kezdetei. - Bp. : KJK,
1963. - 323 p.
»254.364; 504.632«

043

Kossuth haladó
gondolatai a londoni
egyetemen tartott
elméleti
közgazdaságtani
előadásában. - Szeged
: JATE ÁJTK, 1963. -
34 p. - (Acta
Universitatis
Szegediensis de Attila
József nominatae. Acta
juridica et politica ;
Tom. 10. Fasc. 3.)
»351.995-6«

044

Tessedik a
társadalomtudós. In:
Körös népe : Történelmi
és néprajzi szemle IV.
köt. - Békéscsaba :
Városi Tcs., 1963. -
p. 27-54.
»253.996«

1964

045

Berzeviczy Gergely
közgazdasági és
népességi tanai. -
Szeged : JATE ÁJTK,
1964. - 34 p. - (Acta
Universitatis
Szegediensis de Attila
József nominatae. Acta
juridica et politica ;
Tom. 11. Fasc. 7.)
»359.360; 359.374«

1966

046

Az Egyesült Államok
Központi Jegybankjának
szerepe a monetáris
politika kialakításában
= Pénzügyi szemle
10. 1966. 7-8.
p. 690-700.
»III B 2564«

047

Gresham's law and the
great Hungarian
inflation 1945-46 : A
retrospect. In:
Bulletin of the
International
Statistical Institute.
Proceedings of the 35th
session : Beograd,
1965. Vol. XLI. Book
1. - Beograd : ISI,
1966. - p. 342-348.
»470.254«

1967

048

Kossuth's views on
the interrelation of
economic growth and
demographic factors in
his lectures at London
University [Summary].
In: Proceedings of the
World Population
Conference : Belgrade,
30 August - 10
September 1965. Vol.
IV.: Selected papers
and summaries,

migration,
urbanization, economic
development. - New York
: UN, 1967. - 131. p.
»18.358«

049

Széchenyi István és a
statisztika
= Statisztikai szemle
45. 1967. 5.
p. 461-473.
Megj.: Előadás a Magyar
Tudományos
Akadémián 1966.
november 16-án
tartott
emlékülésen
»I 1 C 74«

1968

050

A magyar pénzügyi és
árstatisztika
kialakulásának
problémái. In: A magyar
hivatalos statisztika
történetéből : Az V.
Statisztikatörténeti
Vándorülés előadásai és
korreferátumai. - Bp. :
KSH, 1968. -
p. 175-190.
Megj.: Megjelent még az
1967. május
23-25-én Gödöllőn,
a Magyar
Közgazdasági
Társaság
Statisztikai
Szakosztály Sta-
tistikatörténeti
Szakcsoportha V.

- vándorulése
keretében
rendezett
Centenáriumi
Statisztikai
Ülésszak 3.
munkaülése
preprintjeként is
»15.727-9; 18.153-9;
376.521; 803.300«
- 051
A népesedési kérdés a
magyar közgazdaságtani
elméletben. In: A
magyar hivatalos
statisztika
történetéből : Az V.
Statisztikatörténeti
Vándorulás előadásai és
korreferátumai. - Bp. :
KSH, 1968. - p. 79-85.
Megj.: Megjelent még az
1967. május
23-25-én Gödöllőn,
a Magyar
Közgazdasági
Társaság
Statisztikai
Szakosztály Sta-
tisztikatörténeti
Szakcsoportha V.
vándorulése
keretében
rendezett
Centenáriumi
Statisztikai
Ülésszak 1.
munkaülése
preprintjeként is
»15.733-5; 18.153-9;
376.521; 803.300«
- 1969
052
Egy adalék a hazai
pénzelmélet kezdeteihez
: Vedres István nézetei
a pénz- és
hitelforgalomról a XIX.
század elején
= Pénzügyi szemle 1.
1969. 8-9.
p. 767-778.
»III B 2564«
- 053
Tessedik als
Sozialwissenschaftler.
- Szeged : JATE ÁJTK,
1969. - 28 p. - (Acta
Universitatis
Szegediensis de Attila
József nominatae. Acta
juridica et politica ;
Tom. 16. Fasc.6.)
»385.645; 471.724«
- 1970
054
L'interdépendance des
facteurs économiques et
démographiques dans la
pensée de Grégoire
Berzeviczy (1763-1822)
= Population 25.
1970. 5. p. 975-987.
»III C 1692«
- 055
Lenin és a
statisztika
= Statisztikai szemle

48. 1970. 11.
p. 1177-1184.
Megj.: A Magyar
Közgazdasági
Társaság
Statisztikai
Szakosztálya Sta-
tistikatörténeti
Szakcsoportjának
1970. április 27-i
Lenin emlékülésén
elhangzott ünnepi
megemlékezés
»I 1 C 74«

056

A magyar statisztikai
tudomány kialakulásának
tudománytörténeti és
tudományelméleti
problémái I.
= Statisztikai szemle
48. 1970. 1.
p. 71-84.
Megj.: A Magyar
Közgazdasági
Társaság
Statisztikai
Szakosztálya Sta-
tistikatörténeti
Szakcsoportjának
Sárospatakon,
1969. május
20-22-én tartott
VII. Statisztika-
történeti
Vándorülésén
elhangzott
bevezető előadás
»I 1 C 74«

057

A magyar statisztikai
tudomány kialakulásának
tudománytörténeti és

tudományelméleti
problémái II.
= Statisztikai szemle
48. 1970. 2.
p. 182-194.
»I 1 C 74«

058

Quesnay, a "Tableau
économique" és a mai
statisztikai tudomány
= Statisztikai szemle
48. 1970. 12.
p. 1286-1309.
»I 1 C 74«

1971

059

A közgazdasági
elemzés Berzeviczy
Gergely műveiben :
Berzeviczy
külkereskedelmi
elméleti,
gazdaságelméleti és
pénzügyi nézeteinek
elemzése alapján. -
Szeged : JATE ÁJTK,
1971. - 109 p. -
(Acta Universitatis
Szegediensis de Attila
József nominatae. Acta
juridica et politica ;
Tom. 18. Fasc.1.)
»389.002«

1972

060

Fiziokrata hatások a
magyar statisztikai

tudományban I.
= Statisztikai szemle
50. 1972. 1.

p. 75-85.

Megj.: A Magyar
Közgazdasági
Társaság
Statisztikai
Szakosztálya Sta-
tisztiikatörténeti
Szakcsoportjának
1971. május 11-13
között tartott IX.
Vándorülésén,
Gyulán megvitatott
előadás kissé
átdolgozott
változata

»I 1 C 74«

061

Fiziokrata hatások a
magyar statisztikai
tudományban II.

= Statisztikai szemle

50. 1972. 2.

p. 181-190.

»I 1 C 74«

062

The Malthusian ideas
on population in
Hungarian demography
before World War II.

= The Journal of the
European economic
history 1. 1972. 2.
p. 272-297.

Megj.: Különlenyomat is

1973

063

Kossuth's views on
economics in his
lectures on national
economy at London
University
= The Journal of
European economic
history 2. 1973. 2.
p. 339-354.

064

Néhány gondolat a
pénz keresletének
meghatározásához,
különös tekintettel a
pénzpiac terjedelmére :
Egy adalék a
pénzkereslet
ökonometriai
meghatározásához az
angol Bank of England
statisztikai gyakorlata
alapján. - Bp. : MNB,
1973. - 65 p. -
(Magyar Nemzeti Bank
Közgazdasági Főosztály
közleményei ; 43.)
»394.139«

065

A statisztika
Berzeviczy Gergely
műveiben
= Statisztikai szemle
51. 1973. 7.
p. 733-741.

Megj.: Berzeviczy
Gergely halálának
150. évfordulója
alkalmából a
Magyar

Közgazdasági
Társaság Népgaz-
daságtervezési
Szakosztálya,
Politikai
Gazdaságtani
Szakosztálya és
Statisztikai
Szakosztálya,
valamint a Marx
Károly Közgaz-
daságtudományi
Egyetem
Közgazdasági
Elméletek
Történeti Tanszéke
által 1972.
december 22-én a
Marx Károly Köz-
gazdaságtudományi
Egyetemen
rendezett
emlékülésen
elhangzott előadás

»I 1 C 74«

Gazdaságtörténeti
Világkongresszuson,
Koppenhágában
elhangzott előadás
alapján írt
tanulmány

»III B 2564«

1976

068

L'impact de la pensée
physiocrate sur la
statistique hongroise
= Journal de la
Société de Statistique
de Paris 117. 1976.
1. p. 3-13.

Megj.: Előadás a
Párizsi
Statisztikai
Társaságban 1975.
november 26-án

»III B 83«

1975

066

A monetáris inflációk
problémái a
gazdaságtörténetben
= Bankszemle 19.
1975. 6. p. 56-61.

»III C 2357«

067

A napóleoni háborúk
monetáris inflációjának
kérdései Magyarországon
= Pénzügyi szemle
19. 1975. 6.
p. 479-489.
Megj.: A VI.

1977

069

Adam Smith munkássága
és az indexelmélet
= Statisztikai szemle
55. 1977. 8-9.
p. 888-902.

Megj.: A Magyar
Közgazdasági
Társaság
Statisztikai
Szakosztálya Sta-
tistikatörténeti
Szakcsoportjának
1977. május 31. és
június 2. között
Salgótarjánban

tartott XV.
Vándorülésen
megvitatott
előadás

1979

»I 1 C 74«

073

A magyar statisztikai
felsőoktatás külföldi
forrásai és kapcsola-
tai. In: A magyar
statisztikai
felsőoktatás kétszáz
éve : Az ünnepi ülés és
a tanácskozások
előadásai és
korreferátumai :
Budapest, 1977. október
25-26 / Központi
Statisztikai Hivatal. -
Bp. : SKV, 1979. -
p. 77-91.
»804.799«

070

Adam Smith
statisztikai
konceptióiról
= Statisztikai szemle
55. 1977. 1.
p. 71-81.
»I 1 C 74«

071

Adam Smith'
performance in the
field of index numbers.
In: Bulletin of the
International
Statistical Institute.
Proceedings of the 41st
session : New Delhi,
1977. Contributed
papers. Vol. XLVII.
Book 4. - New Delhi :
ISI, 1977. -
p. 681-684.
»470.253«

1980

074

Széchenyi
"Hitel"-ének másfél
évszázados jubileumára
= Statisztikai szemle
58. 1980. 8-9.
p. 886-894.
»I 1 C 74«

072

Quetelet et Marx. In:
Adolphe Quetelet
1796-1874 : Hommages et
contributions. -
Bruxelles : Palais des
Académies, 1977. -
p. 87-99. - (Memorial
Adolphe Quetelet.
Publié à l'occasion du
centième anniversaire
de sa mort ; 4.)

1981

075

Statisztika és
közgazdaságtudomány
Magyarországon 1920
előtt
= Statisztikai szemle
59. 1981. 3.
p. 290-307.

Megj.: Kissé

átdolgozott
részlet szerzőnek
a Magyar
Közgazdasági
Társaság
Statisztikai
Szakosztálya Sta-
tisztikatörténeti
Szakcsoportjának
1979. május
28-30-án Baján
tartott XVII.
Vándorülésén
elhangzott
előadásából

1984

078

Az 1929-33-as magyar
pénzügyi válság főbb
monetáris gazdasági
jellegzetességei. -
Szeged : JATE ÁJTK,
1984. - 101 p. -
(Acta Universitatis
Szegediensis de Attila
József nominatae. Acta
juridica et politica ;
Tom. 32. Fasc. 1.)
»471.724«

»I 1 C 74«

1982

076

Az 1958. évi francia
pénzreform pénzelméleti
és pénzpolitikai
tanulságai / kiad. a
Magyar Nemzeti Bank
Közgazdasági Tanulmányi
Osztálya. - Bp. : MNB,
1982. - 60 p.

079

Malthus et la Hongrie
du XIXe siècle. In:
Malthus hier et
aujourd'hui : Congrès
International de
Démographie Historique,
Mai 1980 / Société de
Démographie Historique;
éd. A. Fauve-Chamoux. -
Paris : CNRS, 1984. -
p. 99-105.
»707.479«

1983

077

Az új frank
bevezetésének monetáris
és közgazdaságelméleti
tanulságai. - Bp. :
MNB, 1983. - 63 p. -
(Magyar Nemzeti Bank
Közgazdasági Főosztály
közleményei ; 107.)
»472.177«

080

The problem of labour
and the first Hungarian
macro-model. - Szeged :
JATE ÁJTK, 1984. -
10 p. - (Acta
Universitatis
Szegediensis de Attila
József nominatae. Acta
juridica et politica ;
Tom. 31. Fasc.14.)

1985

081

A malthusi népesedési
eszmék megismerése és
kritikai fogadtatása
Magyarországon az I.
világháborúig bezárólag

= Demográfia 28.

1985. 1. p. 29-50.

»III C 2116«

1988

082

Hatvani István és a
magyar statisztikai
tudomány

= Statisztikai szemle

66. 1988. 3.

p. 295-303.

»I 1 C 74«

1989

083

Boisguilbert dans la
littérature économique
hongroise. L'oeuvre de
G. Berzeviczy. In:
Boisguilbert parmi nous
/ éd. par J. Hecht. -
Paris : INED, 1989. -
p. 235-243.

1993

084

Surányi-Unger Tivadar
statisztikai munkássága

= Statisztikai szemle

71. 1993. 12.

p. 1002-1010.

»I 1 C 74«

GAZDASÁGPOLITIKA

1945

085

Magyarország és a
szomszédos államok
legfontosabb népességi
és gazdasági adatai.

Függelék : A magyar
nyersanyaghelyeztetel
kapcsolatos kérdések
rövid összefoglalása

= Magyar statisztikai
szemle 23. 1945.

7-12. p. 36-39.

»I 1 C 74«

1968

086

A népgazdaság
munkaerőmérlege és a
közlekedés
munkaerőgazdálkodása.

In: Országos
Közlekedésgazdasági
Konferencia : Szeged,
1967. október 10-11. -
Szeged : MTESZ, 1968.
- p. 183-202.

Megj.: A

Közlekedéstudományi
Egyesület

Közlekedésgazdasági
Szakosztálya és
Szegedi Területi
Szervezete által

1967. október
10-11-én Szegeden
megtartott
Országos
Közlekedésgazdasági
Konferencia
anyaga
»378.250«

1972

087
A mai tőkés
konjunktúraelmélet
állása, különös
tekintettel a monetáris
konjunktúrapolitika
kérdéseire. - Bp. :
MNB, 1972. - 70 p. -
(Magyar Nemzeti Bank
Közgazdasági Főosztály
közleményei ; 31.)
»407.215«

1974

088
Az egyszámla-rendszer
kialakítása mint a
szocialista pénzügyi
tervezés és elemzés
eszköze
= Bankszemle 18.
1974. 5. p. 11-15.
»III C 2357«

1990

089
A teljes
foglalkoztatottság

kérdése és annak
népességstatisztikai
vonatkozásai. In:
Schneller Károly
népességtudományi
életműve / szerk. Márai
Lajos. - Bp. : KSH,
1990. - p. 57-85. -
(A Központi Statisztikai
Hivatal
Népességtudományi
Kutató Intézetének
történeti demográfiai
füzetei ; 8.)
»I 1 B 2082/8«

1993

090
A makroökonómiai
számítások a
gazdaságstatisz-
tikában I.
= Statisztikai szemle
71. 1993. 7.
p. 593-604.
Megj.: A Bielefeld-i
Egyetem
Interdiszcipli-
nális
Kutatóközpontjában
korábban készült
kutatási jelentés
átdolgozott
változata
»I 1 C 74«

091
A makroökonómiai
számítások a
gazdaságstatisz-
tikában II.
= Statisztikai szemle
71. 1993. 8-9.

p. 709-726.

»I 1 C 74«

Dimitari Blagoev

1964. 1. p. 74-83.

**STATISZTIKAI ÉS GAZDASÁG-
STATISZTIKAI ELMÉLET**

1967

1954

092

A gazdaságstatisztika
elméletének egyes
kérdései egy új szovjet
gazdaságstatisztikai
tankönyvben

= Magyar - Szovjet
közgazdasági szemle 8.
1954. 8-9.
p. 839-844.

1963

093

Development and
present status of
input-output methods in
Hungary

= Economics of
planning 3. 1963. 3.
p. 209-220.
»III C 2477«

1964

094

Razvitie i segasno
sistojanie na metodike
na balansa na
mezhdutraslovitie vr'zi
v un republika

= Izvestija ne
vizshija Institut za
Narodno Stopanstvo

095

A magyar pénzügyi és
árstatisztika
kialakulásának
problémái

= Statisztikai szemle
45. 1967. 8-9.
p. 884-901.

Megj.: Az önálló magyar
hivatalos
statisztikai
szolgálat 100 éves
fennállása
alkalmából
rendezett
Centenárium
Statisztikai
Ülésszak keretében
1967. május 23-25
között Gödöllőn
tartott V. Statisz-
tikatörténeti
Vándorülésen
megvitatott
előadás

»I 1 C 74«

1981

096

Tentatives de
quantification de la
consommation par tête
en Hongrie dans la
période proto -
statistique 1804-1887.
- Vevey : IAEH, 1981.
- 11 p.

p. 1019-1031.

»I 1 C 74«

1983

097

A note on the history of probability in economic statistics and theoretical economics.
In: 44th session of the International Statistical Institute. Contributed papers : Madrid September 12-22, 1983. Vol. 1. - Madrid : ISI, 1983. - p. 367-370.
»706.735«

098

Probability and epistemology in theoretical economics and economic statistics.
In: Probability since 1800 : Interdisciplinary studies of scientific development / ed. by R. Heidelberger, M. Krüger, R. Rheinwald. - Bielefeld : Kleine Verl., 1983. - p. 185-201.

1984

099

Valószínűség- és tudományelmélet a gazdaságstatisztikában
= Statisztikai szemle
62. 1984. 10.

1987

100

The rise of macroeconomic calculations in economic statistics.
In: The probabilistic revolution Vol. 2.: Ideas in the sciences / ed. by L. Krüger, G. Gigerenzer, M. S. Morgan. - Cambridge [etc.] : The MIT Press., 1987. - p. 147-169.

1988

101

The rise and quantification in economics during the French Revolution and its impact on German and Hungarian thought.
In: First International Conference of the International Society for the Study of European Ideas. - Amsterdam : ISSEI, 1988. - 16 p.

STATISZTIKAI ELMÉLETTÖRTÉNET

1958

1946

102

A statisztika szó
első magyarországi
előfordulása és a
statisztikai tudomány
magyarországi kezdetei
= Magyar statisztikai
szemle 24. 1946.
10-12. p. 135-142.
»I 1 C 74«

1947

103

A francia hivatalos
statisztikai szolgálat
múltja
= Magyar statisztikai
szemle 25. 1947.
11-12. p. 469-481.
»I 1 C 74«

1957

104

Fényes Elek, a haladó
magyar statisztikus és
reformer (1807 - 1876).
- Szeged : Szegedi
Tud.egy. ÁJTK, 1957. -
27 p. - (Acta
Universitatis
Szegediensis. Acta
juridica et politica ;
Tom. 3. Fasc. 5.)

105

A magyar hivatalos
statisztikai szolgálat
kialakulásának
jelentőségéről
= Statisztikai szemle
36. 1958. 3.
p. 161-177.
»I 1 C 74«

106

A nemzetközi
statisztikai
együtműködés
kifejlődése. In: Jogi
tanulmányok dr. Buza
László egyetemi tanár
akadémikus oktatói
működésének 50.
évfordulójára. - Szeged
: Szegedi Tud.egy.
ÁJTK, 1958. -
p. 105-127. - (Acta
Universitatis
Szegediensis. Acta
juridica et politica ;
Tom. 5. Fasc. 1-15.)
Megj.: Különlenyomat is
»319.951; 320.505;
375.492«

1960

107

A Magyar
Tanácsköztársaság
statisztikai
konceptióiról. - Szeged
: Szegedi Tud.egy.
ÁJTK, 1960. - 16 p. -
(Acta Universitatis

- Szegediensis. Acta
juridica et politica ;
Tom. 6. Fasc. 4.)
»331.068«
- 1961
- 108
Megemlékezés az első
népességtudományi mű
megjelenésének 200 éves
évfordulójáról :
Süssmilch "Isteni
rend"-jéről. - Szeged :
Szegedi Tud.egy. ÁJTK,
1961. - 28 p. - (Acta
Universitatis
Szegediensis. Acta
juridica et politica ;
Tom. 8. Fasc. 5.)
»7705; 340.973;
340.976«
- 1962
- 109
Az első magyar
népességtudományi mű
megjelenésének 150.
évfordulójára
= Statisztikai szemle
40. 1962. 8-9.
p. 860-871.
»I 1 C 74«
- 110
Ludnosc Wegier i
wegierska statystyka
ludnoscowa
= Ruch prawniczy
ekonomiczny i
socjologiczny 24.
1962. 1. p. 233-245.
»III C 2344«
- 111
"L'ordre divin" de
Süssmilch :
Bicentenaire du premier
traité spécifique de
démographie (1741-1761)
= Population 17.
1962. 2. p. 267-288.
»III C 1692«
- 112
Quelques données
inconnues sur la
mortalité de la peste
de Debrecen (1739-40)
et celle du choléra en
Hongrie (1831, 1866,
1872-73). In: Bulletin
de l'Institut
International de
Statistique. Actes de
la 33e session de
l'Institut
International de
Statistique : Paris,
1961. tom. XXXIX.
livr. 4. - Paris : ISI,
1962. - p. 373-379.
Megj.: Különlenyomat is
»2512; 7710; 470.254«
- 113
La statistique de la
peste de Debrecen
(1739-40) et du choléra
de Pest (1831) en
Hongrie et leurs
conséquences sociales.
- Szeged : Szegedi
Tud.egy. ÁJTK, 1962. -
20 p. - (Acta

Universitatis
Szegediensis. Acta
juridica et politica ;
Tom. 9. Fasc. 4.)
»12.448; 349.993-4«

Népességtudományi
Kutató Csoportjának és
a Magyar Tudományos
Akadémia Demográfiai
Bizottságának
kiadványai ; 13.)
»I 1 B 610«

1965

114
Les débuts de la
démographie en Hongrie
: Janos Fejes
= Population 20.
1965. 1. p. 109-122.
»III C 1692«

115
Konek Sándor
professzor (1819 -
1884) elméleti
statisztikai munkássága
és a magyar polgári
statisztikai elmélet
kialakulása. - Szeged :
JATE ÁJTK, 1965. -
66 p. - (Acta
Universitatis
Szegediensis de Attila
József nominatae. Acta
juridica et politica ;
Tom. 12. Fasc. 2.)
»13.135«

1966

116
A magyar leíró
statisztikai irány
fejlődése. - Bp. : KSH,
1966. - 129 p. - (A
Központi Statisztikai
Hivatal

1967

117
The contribution of
Netherlandish thinking
to the formation of
statistics as an
autonomous discipline.
In: Bulletin of the
International
Statistical Institute.
Proceedings of the 36th
session : Sydney, 1967.
Vol. XLII. Book 2. -
Sydney : ISI, 1967. -
p. 710-718.
»470.254«

118
Marx "A tőke" c.
művének 100 éve és a
statisztikai tudomány
= Statisztikai szemle
45. 1967. 11.
p. 1080-1095.
»I 1 C 74«

119
A statisztika
fejlődése
Franciaországban és
annak magyar tanulságai.
- Szeged : JATE ÁJTK,
1967. - 126 p. -
(Acta Universitatis

Szegediensis de Attila
József nominatae. Acta
juridica et politica ;
Tom. 14. Fasc. 4.)

1969

122

Le bicentenaire de la
mort de Johann Peter
Süssmilch (1717-67) et
la discipline
statistique

= Review of the
International
Statistical Institute
38. 1969. 1.
p. 36-44.
»III B 735«

1968

120

De Moivre
születésének 300.
évfordulójára
= Statisztikai szemle
46. 1968. 12.
p. 1240-1255.

Megj.: A Magyar
Közgazdasági
Társaság
Statisztikai
Szakosztálya Sta-
tistikatörténeti
Szakcsoportjának
1968. június
13-14-én Pécsen
tartott VI.
Vándorülésén
megvitatott
előadás
»I 1 C 74«

123

A Tanácsköztársaság
megalakulásának
félévszázados fordulója
és statisztikai
kezdeményezéseinek
jelentősége
= Statisztikai szemle
47. 1969. 3.
p. 227-239.
»I 1 C 74«

121

Magda Pál (1770-1841)
a statisztikus és
társadalomtudós. -
Szeged : JATE ÁJTK,
1968. - 26 p. - (Acta
Universitatis
Szegediensis de Attila
József nominatae. Acta
juridica et politica ;
Tom. 15. Fasc.3.)

1970

124

300 years anniversary
of the birth of De
Moivre
= Statistics [Tokyo]
March. 1970. 21.
p. 64-91.
Megj.: Különlenyomat is

1971

125

Kautz Gyula
hozzájárulása a magyar
statisztikai tudomány
kialakulásához I.
= Statisztikai szemle
49. 1971. 7.
p. 736-744.
»I 1 C 74«

126

Kautz Gyula
hozzájárulása a magyar
statisztikai tudomány
kialakulásához II.
= Statisztikai szemle
49. 1971. 8-9.
p. 894-904.
»I 1 C 74«

1972

127

Le concept de
statistique
internationale et son
évolution historique
= International
Statistical Review 40.
1972. 3. p. 281-298.

128

Két nagy soproni
statisztikus :
Schwartner Márton és
Thirring Gusztáv
= Statisztikai szemle
50. 1972. 10.
p. 1056-1067.
Megj.: A Magyar

Közgazdasági
Társaság
Statisztikai
Szakosztálya Sta-
tistikatörténeti
Szakcsoportjának
1972. május 8 és
10 között,
Sopronban tartott
X. Vándorülésén
elhangzott előadás
»I 1 C 74«

129

A statisztikai
módszer és elmélet
kérdései Berzeviczy
Gergely műveiben. - Bp.
: SKV, 1972. - 138 p.,
10 mell.
»298.625-9; 389.912-6;
390.430«

1973

130

The centenary of
Quetelet's death and
the development of
statistical discipline.
In: Bulletin of the
International
Statistical Institute.
Proceedings of the 39th
session : Vienna, 1973.
Vol. XLV. Book 1. -
Vienna : ISI, 1973. -
p. 548-554.
Megj.: Megjelent még:
In: 39th Session
of the
International
Statistical
Institute.

Contributed papers
: Vienna, Austria,
August 20-30,
1973. - Vienna :
ISI, 1973. -
p. 484-490.

»470.254; 500.378«

tartott XI.
Vándorülésen
megvitatott
előadás alapján
készült

»I 1 C 74«

131

Konek Sándor és a
magyar népmozgalmi
statisztika kialakulása.
- Szeged : JATE ÁJTK,
1973. - 34 p. - (Acta
Universitatis
Szegediensis de Attila
József nominatae. Acta
juridica et politica ;
Tom. 20. Fasc. 1.)
»705.935«

132

Quetelet és a
statisztikai tudomány
fejlődése
= Statisztikai szemle
51. 1973. 10.

p. 1010-1025.

Megj.: A tanulmány a

Nemzetközi

Statisztikai

Intézet 39.

(bécsi)

ülésszakára

beküldött anyag és

a Magyar

Közgazdasági

Társaság

Statisztikai

Szakszaktálya Sta-

tisztikatörténeti

Szakcsoportjának

1973. június

11-13-án

Szekszárdon

1974

133

Quetelet
közgazdaságtani és
gazdaságstatisztikai
konceptióiról
= Statisztikai szemle
52. 1974. 8-9.
p. 818-827.

Megj.: A Magyar

Közgazdasági

Társaság

Statisztikai

Szakszaktálya Sta-

tisztikatörténeti

Szakcsoportjának

1974. június

4-5-én

Zalaegerszege

tartott XII.

Vándorülésen

elhangozott előadás

»I 1 C 74«

1975

134

Les idées de Quetelet
sur la formation d'une
discipline statistique
moderne et sur le rôle
de la théorie des
probabilités. In:
Adolphe Quetelet,
1796-1874 : Hommages et

contributions. -
Bruxelles : Palais des
Académies, 1975. -
p. 57-67. - (Mémorial
Adolphe Quetelet.
Publié à l'occasion du
centième anniversaire
de sa mort ; 3.)

135

Quetelet et la
statistique
internationale. In:
Adolphe Quetelet,
1796-1874 : Hommages et
contributions. -
Bruxelles : Palais des
Académies, 1975. -
p. 18-23. - (Mémorial
Adolphe Quetelet.
Publié à l'occasion du
centième anniversaire
de sa mort ; 2.)
»701.704«

136

Statistical ideas of
Adam Smith with special
regard to Quetelet. In:
Bulletin of the
International
Statistical Institute.
Proceedings of the 40th
session : Warsaw, 1975.
Contributed papers.
Vol. XLVI. Book 3. -
Warsaw : ISI, 1975. -
p. 392-400.
Megj.: Megjelent még:
In: 40th session
of the
International
Statistical
Institute.
Contributed papers

: Warsaw September
1-9, 1975.
»470.254; 605.110«

137

Un hommage
scientifique à Quetelet
à l'occasion du
centenaire de sa mort.
In: Adolphe Quetelet,
1796-1874 : Hommages et
contributions. -
Bruxelles : Palais des
Académies, 1975. -
p. 149-150. - (Mémorial
Adolphe Quetelet.
Publié à l'occasion du
centième anniversaire
de sa mort ; 3.)

1976

138

A magyar demográfiai
tudomány első
kibontakozási kísérlete
a XVIII. sz. végén és a
XIX. sz. elején :
Doktori értekezés
tézisei. - Szeged :
1976. - 56 p.

139

Quetelet és a magyar
statisztika
= Statisztikai szemle
54. 1976. 3.
p. 290-309.
»I 1 C 74«

140

Quetelet et la
statistique de son
époque : Essais choisis
en l'occasion du
centenaire de sa mort.
- Szeged : JATE ÁJTK,
1976. - 107 p. -
(Acta Universitatis
Szegediensis de Attila
József nominatae. Acta
juridica et politica ;
Tom. 23. Fasc. 3.)
»471.724«

1978

141

Essays in the history
of political
arithmetics and
Smithianism. - Szeged :
JATE ÁJTK, 1978. -
78 p. - (Acta
Universitatis
Szegediensis de Attila
József nominatae. Acta
juridica et politica ;
Tom. 25. Fasc.2.)
»471.724«

142

Linné és Schlözer -
Új szempontok a leíró
statisztikai irány
értékeléséhez
= Statisztikai szemle
56. 1978. 10.
p. 1018-1039.
»I 1 C 74«

1979

143

Aux sources de la
statistique allemande.
In: Annales de
démographie historique
1979 / éd. Société de
démographie historique.
- Paris : EHESS, 1979.
- p. 157-163.
»471.329«

144

Notes et commentaires.
In: "L'ordre divin"
aux origines de la
démographie II. /
Johann Peter Süssmilch;
Traduction originale,
avec des études et
commentaires rassemblés
par Jacqueline Hecht. -
Paris : INED, 1979. -
p. 303-305.;
316. p. [etc.]
Megj.: A kötetet
megjegyzésekkel és
kommentárokkal
látta el
»805.584«

145

Az önálló
népességtudomány
kialakítása körüli
erőfeszítések
= Statisztikai szemle
57. 1979. 3.
p. 294-304.
»I 1 C 74«

1980

146

L'influence de
l'école de statistique
descriptive allemande
sur le développement
des services
statistiques officiels.
In: Population et
société IV. :
Institutions de
statistique
démographique : Les
travaux du colloque
international de
démographie historique
Cluj-Napoca, septembre
1977 / réd. Stefan
Pascu. - Cluj-Napoca :
Dacia, 1980. -
p. 165-174.
»604.470«

147

A magyar hivatalos
statisztika törvényes
szabályozása a
szocialista statisztika
korszakában. - Szeged :
JATE ÁJTK, 1980. -
18 p. - (Acta
Universitatis
Szegediensis de Attila
József nominatae. Acta
juridica et politica ;
Tom. 27. Fasc. 6.)

148

Statistische
Deskription und
nominalistische
Philosophie. In:
Statistik und

Staatsbeschreibung in
der Neuzeit.
Vornehmlich im 16-18.
Jahrhundert : Bericht
über ein
interdisziplinäres
Symposion in
Wolfenbüttel, 25-27.
September 1978 / hrsg.
Mohammed Rassem, Justin
Stagl. - Paderborn
[etc.] : Schöningh,
1980. - p. 37-52. -
(Quellen und
Abhandlungen zur
Geschichte der
Staatsbeschreibung und
Statistik ; Bd. 1.)
»705.991«

1981

149

Le développement de
l'école de statistique
descriptive allemande :
Une synthèse de
l'histoire scientifique
en statistique. -
Szeged : JATE ÁJTK,
1981. - 69 p. - (Acta
Universitatis
Szegediensis de Attila
József nominatae. Acta
juridica et politica ;
Tom. 28. Fasc. 7.)
»471.724«

1982

150

Hermann Conring
halálának 300.

évfordulójára
= Statisztikai szemle
60. 1982. 11.
p. 1122-1133.
»I 1 C 74«

= Statisztikai szemle
62. 1984. 6.
p. 593-603.
»I 1 C 74«

1983

151
Epistemology and
methodology in the
social sciences : The
case of statistical
discipline / Institut
für Bevölkerungs-
forschung
und Sozialpolitik
Universität Bielefeld.
- Bielefeld : IBS
Univ., 1983. -
p. 1-19. - (IBS -
Materialen ; 12/a.)

152
The rise of
demography as an
autonomous science /
Institut für
Bevölkerungsforschung
und Sozialpolitik
Universität Bielefeld.
- Bielefeld : IBS
Univ., 1983. - p.
1-51. - (IBS -
Materialen ; 12/b.)

1984

153
A Nemzetközi
Statisztikai Intézet
44., madridi ülészsaka

154
Une historie de la
pensée démographique
hongroise dèsses débuts
jusqu'à l'avènement de
la période statistique
officielle : MTA
doktori értekezés. -
Bp. : [1984]. - 358 p.

1985

155
Epistemology and
methodology in the
social sciences : The
case of statistical
discipline. In: Studia
in honorem Velimirii
Pólay septuagenarii /
[red. Ödön Both]. -
Szeged : JATE ÁJTK,
1985. - p. 219-229. -
(Acta Universitatis
Szegediensis de Attila
József nominatae. Acta
juridica et politica ;
Tom. 33. Fasc. 1-31.)
Megj.: Különlenyomat is
»471.724«

156
Evolution of
statistical theory and
practice. The case of a
small country : The
Hungarian contribution.
In: 45th session of the

International
Statistical Institute.
Contributed papers :
12-22 August, Amsterdam
1985. Book 2. -
Amsterdam : ISI, 1985.
- p. 585-588.
»707.895«

Gestern und heute. In:
Ursprünge der
Demographie in
Deutschland / hrsg. H.
Birg. - Frankfurt/M
[etc.] : 1986. -
p. 213-232.

157

La France en 1618 vue
par un statisticien
hongrois, Márton Szepesi
Csombor
= Population 40.
1985. 2. p. 335-346.
»III C 1692«

1987

161
The rise of
demography as an
autonomous science. -
Szeged : JATE ÁJTK,
1987. - p. 97-121. -
(Acta Universitatis
Szegediensis de Attila
József nominatae. Acta
juridica et politica ;
Tom. 37. Fasc.1-22.)

158

A százéves Nemzetközi
Statisztikai Intézet és
a magyar statisztika
= Statisztikai szemle
63. 1985. 7.
p. 687-700.
»I 1 C 74«

1988

162
Beszámoló a berlini
Humboldt Egyetem
Süssmilch-emléküléséről
: Johann Peter
Süssmilch. Leben und
Werk
= Demográfia 31.
1988. 2-4.
p. 296-297.
»III C 2116«

1986

159
A II. József korában
végrehajtott
magyarországi
népszámlálás
= Statisztikai szemle
64. 1986. 6.
p. 624-639.
»I 1 C 74«

163

Development and
present status of
statistics in Hungary
= Statistics [Tokyo]
1988. 54.

160

Probleme der
Süssmilch-Forschung.

p. 38-56.

»I 1 C 74«

1989

1990

164

Bemerkungen zu den Anfängen der Statistik in der Staatenkunde am Beispiel Ungarns. In: Bevölkerungsentwicklung und Bevölkerungstheorie in Geschichte und Gegenwart / hrsg. R. Mackensen, L. Thill-Thouet, V. Stark. - Frankfurt/M [etc.] : 1989. - p. 109-128.

165

Le développement de la statistique officielle dans l'Empire Austro-Hongrois et en Allemagne de 1789 à 1889. In: 47e session de l'Institut International de Statistique. Communications invitees et libres : Paris 1989. Tom. 53. livr. 1. - Paris : ISI, 1989. - p. 141-155.

166

Gondolatok az osztrák - magyar közös statisztikai múlt történetéről
= Statisztikai szemle
67. 1989. 5.
p. 510-521.

167

Gedanken zur gemeinsamen statistischen Vergangenheit in Österreich - Ungarn
= Österreichische Zeitschrift für Statistik und Informatik 20. 1990. 3. p. 235-247.
»III B 3256«

168

Régi kereskedőkönyvek Európában és Magyarországon
= Statisztikai szemle
68. 1990. 4-5.
p. 382-392.
»I 1 C 74«

169

Socialistes et libertaires face au néomalthusianisme en Europe Centrale 1850-1914. In: Révolution et population / Université Catholique de Louvain. - Louvain-la-Neuve : 1990. - p. 285-293.

1991

170

Du recensement
militaire au
recensement universel :
Le premier recensement
de la Hongrie
(1784-1785)
= Population 46.
1991. 2. p. 279-298.
»III C 1692«

171

Les problèmes de
l'histoire scientifique
des premières
descriptions démographico-
statistiques
en Hongrie. In:
Historiens et
population : Liber
Amicorum Etienne Hélin.
- Louvain-la-Neuve :
1991. - p. 59-74.

172

Süssmilch's
methodological impact
on European statistics
= International
Statistical Review 59.
1991. 1. p. 59-66.
»III B 735«

1992

173

Laky Dezső, az
egyetemi tanár. -
Szeged : JATE ÁJTK,
1992. - 10 p. - (Acta

Universitatis
Szegediensis de Attila
József nominatae. Acta
juridica et politica ;
Tom. 42. Fasc. 3.)
»716.077«

174

Statistical
methodology and the
rise of Egyptology :
Åkerblad - Young -
Champollion. In:
International
Statistical Institute.
Booklet : Invited and
contributed papers :
Cairo, 9-17 September,
1991. Vol. 1. -
[Voorburg] : ISI,
[1992]]. - p. 245-248.
»715.141«

175

A Szegedi
Tudományegyetem
Statisztikai
Tanszékének
történetéről. In:
Emlékkönyv dr. Cséka
Ervin egyetemi tanár
születésének 70. és
oktatói munkásságának
25. évfordulójára. -
Szeged : JATE ÁJTK,
1992. - p. 219-229. -
(Acta Universitatis
Szegediensis de Attila
József nominatae. Acta
juridica et politica ;
Tom. 41. Fasc. 1-40.)
Megj.: Különlenyomat is
»715.524; 716.076«

176

Vázlatos történeti
áttekintés. In:
Válogatott bibliográfia
a magyar hivatalos
statisztikai szolgálat
történetének
tanulmányozásához I.
köt. / Központi
Statisztikai Hivatal
Könyvtár és
Dokumentációs
Szolgálat; [szerk.
Csahók István és Gyulay
Ferenc]. - Bp. : KSH
Kvt. és Dok. Szolg.,
1992. - p. 1-29.
»812.856-860«

**ALKALMAZOTT STATISZTIKAI
TUDOMÁNY**

1953

177
A magyarországi
választások a
statisztika tükrében
= Állam és igazgatás
5. 1953. 7-8.
p. 367-380.
»III C 1770«

1960

178
A statisztika
felhasználása a
tanácsok munkájában
= Állam és igazgatás
10. 1960. 4.
p. 297-308.
»III C 1770«

1963

179
Une synthèse du droit
électoral bourgeois en
Hongrie (1848 - 1939) :
Essai de statistique
historique. In: L'Année
sociologique. 3e série
(1962). - Paris :
Press. Univ. de France,
1963. - p. 280-292.
»11.227«

1978

180
La quantification et
les débuts de la
science statistique et
sociologique
= Population 33.
1978. 1. p. 85-99.
»III C 1692«

DEMOGRÁFIAI ELMÉLET

1959

181
A magyarországi
népesség számának
alakulása és a magyar
népességstatisztikai
tudomány
= Történeti
statisztikai
közlemények 3. 1959.
1-2. p. 118-131.

1960

182

A népszámlálások
jogtudományi
vonatkozásairól
= Jogtudományi
közlöny 15. 1960.
1-2. p. 61-67.
»III B 81«

1963

183

Pravni aspekti na
prebrojavandjata na
naselenieto. In:
Godisnik na Sofijjskija
Universitet,
Juridicheskijj
Fakultet Tom. 54.
Kniga 2. - Sofija :
Univ., 1963. -
p. 481-496.

1964

184

Wegierski traktat o
rozwoju ludnosci
= Ruch prawniczy
ekonomiczny i
socjologiczny 26.
1964. 2. p. 221-237.
»III C 2344«

1966

185

Die Betrachtung der
Zusammenhänge zwischen
Wirtschaft und
Demographie in der
heutigen ungarischen
theoretischen
Demographie : Résumé.
In: Internationales
Demographisches
Symposium 1. Leipzig
20. bis 24. September
1966. - Leipzig : 1966.
- 8 p.
»806.852«

186

A gazdasági fejlődés
és a népességi kérdés
kölcsonhatásairól
Magyarországon a 18.
sz. közepétől a 19. sz.
közepéig
= Demográfia 9.
1966. 1. p. 36-47.
Megj.: Az 1965. május
25-28-án
Liblicében tartott
demográfiai
symposionra
beküldött előadás
»III C 2116«

187

Sur quelques
problèmes essentiels de
la démographie
contemporaine hongroise
: L'interdépendance
théorique de l'économie
et de la démographie et
la question de la

planification de la
main-d'oeuvre. - Szeged
: JATE ÁJTK, 1966. -
15 p. - (Acta
Universitatis
Szegediensis de Attila
József nominatae. Acta
juridica et politica ;
Tom. 13. Fasc.4.)
»377.665«

Szakcsoportjának
1968. június
13-14-én Pécsett
tartott VI.
Vándorülésén
megvitatott
dolgozat kissé
átdolgozott
változata
»III C 2116«

1968

188
Johann Peter
Süssmilch (1707-1767)
halálának 200 éves
évfordulója és a
népességtudomány
= Demográfia 11.
1968. 2. p. 251-259.
»III C 2116«

1971

190
Néhány gondolat a
gazdaságdemográfia
alapvető konceptuális
problémáiról
= Demográfia 14.
1971. 4. p. 351-365.
»III C 2116«

1970

189
Kőrösy kiadatlan
tudománytörténeti
tanulmánya Schmeizel
Mártonról : Adalék
Kőrösy József
demográfiai és
statisztikai
munkásságának
méltatásához
= Demográfia 13.
1970. 1-2. p. 86-94.
Megj.: A Magyar
Közgazdasági
Társaság
Statisztikai
Szakosztálya Sta-
tistikatörténeti

1973

191
Egy újabb magyar
Süssmilch-dokumentum
Kölcsey Ferenc
hagyatékából
= Demográfia 16.
1973. 1. p. 58-69.
»III C 2116«

192
Relations entre la
démographie historique
et les sciences
sociales et historiques.
In: International
Population Conference,
Liège 1973. Vol. 3 /
publ. by International

Union for the
Scientific Study of
Population . - Liège :
IUSSP, 1973. -
p. 59-71.
»700.361«

1979

193

L'internationalisation
du problème
démographique
= Mondes en
développement 1979.
26. p. 343-355.
Megj.: Különlenyomat is
»707.586«

1980

194

De Christophe
Bernoulli à Achille
Guillard : Les
tentatives de création
d' une discipline
démographique autonome
au milieu du XIXe
siècle
= Population 35.
1980. 4-5.
p. 893-909.
»III C 1692«

1981

195

The spread of
Malthusian ideas on

population in
comparison to
population development
: A summary. In: 43^d
session of the
International
Statistical Institute.
Contributed papers :
Buenos Aires, 1981.
Vol. 2. - Buenos Aires
: ISI, 1981. -
p. 159-162.

196

Umiedzynarodowienie
problemu
demograficznego
= Ruch prawniczy
ekonomiczny i
socjologiczny 43.
1981. 4. p. 153-161.
»III C 2344«

1983

197

Contribution
hongroise au travail de
l'Union Internationale
pour l'Etude
Scientifique de la
Population. In: Working
paper of the group on
the history of the
union. Annexe 2. -
Paris : UIESP, 1983. -
p. 1-15.

1984

198

A magyar demográfiai
tudomány és a magyar
demográfusok
hozzájárulása a
Nemzetközi
Népességtudományi Unió
munkájához
= Demográfia 27.
1984. 1. p. 51-76.
»III C 2116«

1985

199

Changements des
rythmes de vie dans la
phase de modernisation
en Hongrie et Autriche
(1900-1970). - Florence
: UIESP, 1985. - 9 p.
Megj.: A Nemzetközi
Népességtudományi
Unió 1985. évi
firenzei
kongresszusán
tartott előadás

1987

200

Egy tudományelméleti
modell a demográfia
mint önálló tudomány
kialakulásáról
= Demográfia 30.
1987. 1. p. 27-51.
»III C 2116«

201

L'évaluation des
recensements comme
problème de démographie
historique au point de
vue de l'histoire
scientifique. In: 46^e
session de l'Institut
International de
Statistique.
Communications libres :
Tokyo 1987. - Tokyo :
IIS, 1987. -
p. 171-172.

202

[Hozzászólások]. In:
Népesedéspolitika,
tudományos kutatás és
cselekvés : A
Népességtudományi
Kutató Intézet
nemzetközi tudományos
szemináriuma :
Budapest, 1986. október
14-15 / Központi
Statisztikai Hivatal
Népességtudományi
Kutató Intézet; szerk.
Káposztás Ferenc,
Monigl István. - Bp. :
SKV, 1987. -
p. 45-47.; p. 217-218.

203

Quelques remarques
complémentaires sur la
contribution de József
Kőrösy au développement
de la démographie. In:
Annales de Démographie
Historique 1986 /
Société de démographie
historique. - Paris :
EHESS, 1987. -

p. 419-427.

204

Le teorie
demografiche dei
cronisti e degli
esperti di
amministrazione
nell'Ungheria del XVIII
secolo. In: Le teorie
della popolazione prima
di Malthus / ed. G.
Gioli. - Milano : 1987.
- p. 86-101.

1988

205

A
demographic-economic
model from
Baden-Durlach by Dupont
de Nemours - 1775. -
Mannheim : 1988. -
15 p.
Megj.: Előadás az
Európai
Gazdaságdemográfiai
Társaság [ESPE]
Mannheim-i
kongresszusán
1988-ban

206

A gazdasági fejlődés
és a családnagyság
összefüggései a magyar
történeti demográfiában
= Demográfia 31.
1988. 2-4.
p. 264-279.
Megj.: Az Európai
Gazdaságdemográfiai

Társaság első
nemzetközi
konferenciáján,
Hagenben 1986.
szeptember 29-30
között elhangzott
előadás rövidített
szövege

»III C 2116«

1989

207

Áttekintés a német
demográfiai tudomány
fejlődéséről a két
világháború között. In:
Tanulmányok
népesedéstudományi
kutatásokhoz / [kiad. a
Janus Pannonius
Tudományegyetem
Közgazdaságtudományi
Kar Módszertani
Intézetében működő
Népesedéstudományi
Munkaközösség]. - Pécs
: JPTE, 1989. -
p. 75-102.
»508.661; 510.514«

208

Épistémologie et
méthodologie de la
statistique en relation
avec la sociologie
= Journal de la
Société de Statistique
de Paris 130. 1989.
4. p. 209-218.
»III B 83«

1990

209

Alfred Sauvy
(1898-1990) emlékezete
= Demográfia 33.
1990. 3-4.
p. 296-299.
»III C 2116«

210

[Hozzászólások]. In:
Népesedési elméletek,
újabb irányzatok :
Tudományos szeminárium
: Pécs, 1988.
szeptember 23-24 /
[kiad. a Janus
Pannonius
Tudományegyetem
Közgazdaságtudományi
Kar Módszertani
Intézetében működő
Népesedéstudományi
Munkaközösség.] ;
szerk. Hoóz István. -
Pécs : JPTE, 1990. -
p. 86-91.; 103. p.
[etc.]

211

A világháború utáni
német népesedéstudomány
rövid összefoglalása.
In: Népesedési
elméletek, újabb
irányzatok : Tudományos
szeminárium : Pécs,
1988. szeptember 23 -
24. / [kiad. a Janus
Pannonius
Tudományegyetem
Közgazdaságtudományi
Kar Módszertani

Intézetében működő
Népesedéstudományi
Munkaközösség] ; szerk.
Hoóz István. - Pécs :
JPTE, 1990. -
p. 125-136.
»510.116-20«

1991

212

Malthus und die
Wirtschaftsdemographie
unserer Tage : Eine
Synthese. In: Thomas
Robert Malthus im
Widerstreit der
Wissenschaften. -
Berlin : Humboldt
Univ., 1991. -
p. 66-76.

213

Population theories
in Hungary in the late
XVIIIth century
= Journal of the
European economic
history 20. 1991. 1.
p. 175-186.

214

Les problèmes de
méthode de la
statistique des
nationalités et des
minorités nationales
= Cahiers de
l'Institut Français de
l'Université de
Varsovie 1991.
p. 145-152.

1992

215

A mai demográfiai
elmélet a
paradigmaváltás
tükrében

= Demográfia 35.

1992. 3-4.

p. 428-437.

»III C 2116«

216

A nemzetiségi és a
nemzeti kisebbségi
statisztika módszertana
= Statisztikai szemle

70. 1992. 7.

p. 590-600.

»I 1 C 74«

217

A népesedési
elméletek története.

In: Bevezetés a
demográfiába / Balázs
József, Horváth Róbert.

- Szeged : JATE ÁJTK,

1992. - p. 135-163.

»J 3721«

1993

218

The development of
population economics in
Hungary between the two
world wars. - Bp. :
[KSH Népeességtud. Kut.
Int.], 1993. - 6 p.
Megj.: Nyitóelőadás az

Európai

Gazdaságdemográfiai

Társaság [ESPE]

1993. június 3-6

között Budapesten

tartott VII.

konferenciáján

219

Emlékezés

együttműködésekre

Thirring Lajossal

= Demográfia 36.

1993. 4. p. 392-395.

Megj.: A Központi

Statisztikai

Hivatalban 1993.

október 5-én

Thirring Lajos

halálának 10.

évfordulója

alkalmából tartott

előadás

»III C 2116«

TÖRTÉNETI DEMOGRÁFIA

1957

220

A pénzügytan

oktatásáról állam- és

jogtudományi karainkon

= Felsőoktatási

szemle 7. 1957. 1-2.

p. 34-37.

»III C 1821«

1959

- 221
Étienne Hatvani et
les origines de
l'arithmétique
politique en Hongrie
= Population 14.
1959. 4. p. 719-728.
»III C 1692«

1963

- 222
The scientific study
of mortality Hungary
before the modern
statistical era
= Population studies
17. 1963. 2.
p. 187-197.
»III C 1855«

1965

- 223
Dzialanosc i
tworczosc naukowa
Gustawa Thirringa :
Wspomnienie w stulecie
urodzin
= Ruch prawniczy
ekonomiczny i
socjologiczny 27.
1965. 3. p. 326-330.
»III C 2344«

1967

- 224
Szeged város
felszabadulás utáni
népességi fejlődése,
1945-1960 :
Népességstatisztikai
tanulmány / szerk.
Horváth Róbert. -
Szeged : MTA Szegedi
Biz., 1967. - 241 p.
- (A Magyar Tudományos
Akadémia Szegedi
Bizottságának
kiadványa.)
»503.897«

1974

- 225
Néhány gondolat a
szociológia és a
statisztika
tudományának
kezdeteiről, különös
tekintettel a hazai
vonatkozásokra
= Szociológia
1974. 1. p. 49-63.
»III C 2797«

- 226
Zur Erinnerung von
Gusztáv Thirring
(1861-1941) mit
spezieller Rücksicht
auf historische
Demographie. In:
Historisch-demografische
Mitteilungen No. 2. /
Universität Eötvös
Loránd Lehrstuhl für

Statistik; red. József
Kovacsics. - Bp. :
ELTE, 1974. - p. 7-27.
»460.282«

1978

227
Egyházi anyakönyvezés
a török világban : A
szegedi példa
= Demográfia 21.
1978. 4. p. 482-492.
»III C 2116«

1979

228
Le développement des
remariages en Hongrie
dans la période de 1890
à 1977. In: Colloque
International de
Démographie Historique
de l'Union
Internationale pour
l'Etude Scientifique de
la Population :
Kristiansand, Séance
IV., contribution 6. -
Kristiansand : UIESP,
1979. - p. 1-12.

1980

229
L'enregistrement
ecclésiastique à Szeged
(Hongrie) de
l'occupation turque à
la liberation. In:

Population et société
III. : Sources de
démographie historique
: Les travaux du
colloque international
de démographie
historique Cluj-Napoca,
septembre 1977 / réd.
Stefan Pascu. -
Cluj-Napoca : Dacia,
1980. - p. 199-204.
»604.469«

230
Az újracházasodások
alakulása
Magyarországon 1890 és
1977 között
= Demográfia 23.
1980. 1. p. 52-71.
»III C 2116«

1981

231
Le développement des
remariages en Hongrie
de 1890 à 1977. In:
Marriage and remarriage
in populations of the
past / ed. by J.
Dupâquier [etc.]. -
London [etc.] : Acad.
Press, 1981. -
p. 325-334.
»604.289«

1982

232
A gyermekhalandóság
specifikus társadalmi

vonatkozásai a
történeti demográfiai
korszakban
Magyarországon
= Demográfia 25.
1982. 2-3.
p. 225-256.
»III C 2116«

1987

235
Megemlékezés Fáy
Andrásról
= Statisztikai szemle
65. 1987. 2-3.
p. 207-219.
»I 1 C 74«

1986

233
Chronologie et
facteurs de
l'urbanisation en
Hongrie. In: Annales de
démographie historique
1985 / Société de
démographie historique.
- Paris : EHESS, 1986.
- p. 197-201.

234
Une synthèse des
recherches de
démographie historique
en Hongrie. In: Studia
in honorem Roberti
Horváth septuagenarii /
Robert Horváth, József
Kovacsics. - Szeged :
JATE ÁJTK, 1986. -
p. 103-105. - (Acta
Universitatis
Szegediensis de Attila
József nominatae. Acta
juridica et politica ;
Tom. 36. Fasc. 1-20.)
»710.151; 709.549«

1989

236
Economic change and
family size in
Hungarian historical
demography. In:
Demographic change and
economic development /
eds. Alois Wenig, Klaus
F. Zimmermann. - Berlin
[etc.] : Springer-Verl.,
1989. - p. 169-182. -
(Studies in
contemporary
economics.)
»713.877«

237
Fáy András
népességtudományi és
népességstatisztikai
munkássága :
Születésének 200. éves
évfordulója alkalmából.
- Bp. : KSH, 1989. -
101 p. - (A Központi
Statisztikai Hivatal
Népességtudományi
Kutató Intézet
történeti demográfiai
füzetei ; 5.)
»I 1 B 2082/5«

K., 1974. -
p. 319-323.
»P 945«

1993

238

András Fáy et la
première table de
mortalité scientifique
hongroise. In: Mesurer
et comprendre : Mélanges
offerts à Jacques
Dupâquier. - Paris :
1993. - p. 239-258.
Megj.: Különlönyomat is
»716.078«

1975

241

A komputerok
felhasználásának
lehetőségei és korlátai
a jog területén
= Statisztikai szemle
53. 1975. 10.
p. 1012-1020.
»I 1 C 74«

EGYÉB TUDOMÁNYOS TERÜLETEK

1953

239

Pénzügyi
jogtudományunk időszerű
feladatairól
= Állam és jog 1.
1953. 3. p. 12-25.

1974

240

Possibilities and
limits of the
unification of methods
for the use of
computers in the field
of law. In: The
comparison of law :
Selected essays for the
9th International
Congress of Comparative
Law / ed. by Zoltán
Péteri. - Bp. : Akad.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHILOSOPHY DEPARTMENT

1100 S. EAST ASIAN AVENUE

CHICAGO, ILL. 60607

TEL: 773-936-5000

FAX: 773-936-5001

WWW.CHICAGOEDU.EDU

CHICAGO, ILL. 60607

CHICAGO, ILL. 60607

CHICAGO, ILL. 60607

CHICAGO, ILL. 60607

CHICAGO, ILL. 60607

CHICAGO, ILL. 60607

CHICAGO, ILL. 60607

CHICAGO, ILL. 60607

CHICAGO, ILL. 60607

CHICAGO, ILL. 60607

CHICAGO, ILL. 60607

CHICAGO, ILL. 60607

CHICAGO, ILL. 60607

CHICAGO, ILL. 60607

CHICAGO, ILL. 60607

CHICAGO, ILL. 60607

CHICAGO, ILL. 60607

II.

KISEBB CIKKEK

242

Magyarország és a
szomszédos államok
legfontosabb népességi és
gazdasági adatai :
Külkereskedelem,
közlekedés

= Magyar statisztikai
szemle 23. 1945. 7-12.
p. 30-35.

»I 1 C 74«

243

Magyarország és a
szomszédos államok
legfontosabb népességi és
gazdasági adatai :
Mezőgazdaság

= Magyar statisztikai
szemle 23. 1945. 7-12.
p. 16-20.

»I 1 C 74«

244

A magyarországi polgári
választások statisztikus
szemmel : 1848-1939

= Tiszatáj 1958.
november. [8.] p.

»III A 1412«

245

Kuriózumok egy magyar
"fiziko-teológus" művéből

= Világosság 2. 1961.
5. p. 49-51.

»III C 2234«

246

A szegedi József Attila
Tudományegyetem
Statisztikai Tanszékének
munkája

= Statisztikai szemle
50. 1972. 1. p. 94-95.
»I 1 C 74«

247

A XII.
Statisztikatörténeti
Vándorülés

= Statisztikai szemle
52. 1974. 8-9.
p. 831-835.
»I 1 C 74«

III.

BETŰRENDES CÍMMUTATÓ

A II. József korában végrehajtott
magyarországi népszámlálás

159

A XII. Statisztikatörténeti Vándorülés

247

A XIX. sz. végi és a XX. századi magyar
polgári pénzügytani elmélet fejlődésének
alapvető kérdései

017

300 years anniversary of the birth of De
Moivre

124

Az 1929-33-as magyar pénzügyi válság főbb
monetáris gazdasági jellegzetességei

078

Az 1945-46-os magyar infláció elméleti
kérdései 10 évi tudományos fejlődés
távlatából

007

Az 1958. évi francia pénzreform
pénzelméleti és pénzpolitikai tanulságai

076

Adam Smith munkássága és az indexelmélet

069

Adam Smith statisztikai koncepcióiról

070

Adam Smith' performance in the field of
index numbers

071

Alfred Sauvy (1898-1990) emlékezete

209

András Fáy et la première table de
mortalité scientifique hongroise

238

Az angol monetáris politika a
Radcliffe-jelentés alapján

012

Az angol pénzügyi statisztika újabb
fejlődése, különös tekintettel a
pénzkereslet problémájára

018

Áttekintés a német demográfiai tudomány
fejlődéséről a két világháború között

207

Aux sources de la statistique allemande

143

Die Beiträge von Marx zur Grundlegung der
statistischen Wissenschaft

037

Bemerkungen zu den Anfängen der Statistik
in der Staatenkunde am Beispiel Ungarns

164

Berzeviczy Gergely közgazdasági és
népességi tanai

045

Beszámoló a berlini Humboldt Egyetem
Süssmilch-emléküléséről

162

Die Betrachtung der Zusammenhänge zwischen
Wirtschaft und Demographie in der
heutigen ungarischen theoretischen
Demographie

185

Le bicentenaire de la mort de Johann
Peter Süssmilch (1717-67) et la
discipline statistique

122

Boisguilbert dans la littérature
économique hongroise. L'oeuvre de G.
Berzeviczy

083

The centenary of Quetelet's death and the
development of statistical discipline

130

Changements des rythmes de vie dans la
phase de modernisation en Hongrie et
Autriche (1900-1970)

199

Chronologie et facteurs de l'urbanisation
en Hongrie

233

Le concept de statistique internationale
et son évolution historique

127

La construction et l'interpretation des
indicateurs monétaires

029

Contribution hongroise au travail de
l'Union Internationale pour l'Etude
Scientifique de la Population

197

The contribution of Netherlandish
thinking to the formation of statistics
as an autonomous discipline

117

De Christophe Bernoulli à Achille
Guillard

194

De Moivre születésének 300. évfordulójára

120

Les débuts de la démographie en Hongrie

114

A demographic-economic model from
Baden-Durlach by Dupont de Nemours - 1775

205

Development and present status of
input-output methods in Hungary

093

Development and present status of
statistics in Hungary

163

The development of population economics
in Hungary between the two world wars

218

*Le développement de l'école de
statistique descriptive allemande*
149

*Le développement de la statistique
officielle dans l'Empire Austro -
Hongrois et en Allemagne de 1789 à 1889*
165

*Le développement des remariages en
Hongrie dans la période de 1890 à 1977*
228

*Le développement des remariages en
Hongrie de 1890 à 1977*
231

*Du recensement militaire au recensement
universel*
170

*Działalność i twórczość naukowa Gustawa
Thirringa*
223

*Economic change and family size in
Hungarian historical demography*
236

*Egy adalék a hazai pénzülmélet
kezdeteihez*
052

*Egy ismeretlen magyar politikai
aritmetikus*
041

Egy tudományelméleti modell a demográfia
mint önálló tudomány kialakulásáról

200

Egy újabb magyar Süssmilch-dokumentum
Kölcsey Ferenc hagyatékából

191

Az Egyesült Államok Központi
Jegybankjának szerepe a monetáris
politika kialakításában

046

Egyházi anyakönyvezés a török világban

227

Az egyszámla-rendszer kialakítása mint a
szocialista pénzügyi tervezés és elemzés
eszköze

088

Az első magyar népességtudományi mű
megjelenésének 150. évfordulójára

109

Emlékezés együttműködésekre Thirring
Lajossal

219

L'enregistrement ecclésiastique à Szeged
(Hongrie) de l'occupation turque à la
libération

229

Épistémologie et méthodologie de la
statistique en relation avec la
sociologie

208

*Epistemology and methodology in the
social sciences*

151, 155

*Essays in the history of political
arithmetics and Smithianism*

141

*Étienne Hatvani et les origines de
l'arithmétique politique en Hongrie*

221

*L'évaluation des recensements comme
problème de démographie historique au
point de vue de l'histoire scientifique*

201

*Evolution of statistical theory and
practice. The case of a small country*

156

*Fáy András népességtudományi és
népességstatisztikai munkássága*

237

*Fényes Elek, a haladó magyar statisztikus
és reformer (1807-1876)*

104

*A fizetési mérleg koncepció megváltozása
és helye a makromonetáris
mérlegrendszerben*

028

*Fiziolokrata hatások a magyar statisztikai
tudományban I-II.*

060, 061

La France en 1618 vue par un statisticien
hongrois, Márton Szepsi Csombor

157

A francia hivatalos statisztikai
szolgálat múltja

103

A francia monetáris politika újabb
fejlődésének főbb vonásai I-III.
019, 020, 021

A gazdasági fejlődés és a családnagyság
összefüggései a magyar történeti
demográfiában

206

A gazdasági fejlődés és a népességi
kérdés kölcsönhatásairól Magyarországon a
18. sz. közepétől a 19. sz. közepéig
186

A gazdaságstatisztika elméletének egyes
kérdései egy új szovjet
gazdaságstatisztikai tankönyvben

092

Gedanken zur gemeinsamen statistischen
Vergagenheit in Österreich - Ungarn

167

Gondolatok az osztrák - magyar közös
statisztikai múlt történetéről

166

Gresham's law and the great Hungarian
inflation 1945-46

047

*A gyermekhalandóság specifikus társadalmi
vonatkozásai a történeti demográfiai
korszakban Magyarországon*

232

*Haladó gondolatok Kossuth egyetemi
közgazdaságtani előadásaiban*

033

*Hatvani István és a magyar közgazdasági
irodalom kezdetei*

011

*Hatvani István és a magyar statisztikai
tudomány*

082

*Hatvani István professzor (1718-1786)
és a magyar statisztikai tudomány
kezdetei*

042

*Hermann Conring halálának 300.
évfordulójára*

150

[Hozzászólás]

008

[Hozzászólások]

210, 202

*Les idées de Quetelet sur la formation
d'une discipline statistique moderne et
sur le rôle de la théorie des
probabilités*

134

L'impact de la pensée physiocrate sur la
statistique hongroise

068

Index-numbers and inflation

022

Az indexszám-elmélet és az
inflációelmélet összefüggéseinek
kérdéséről

023

L'influence de l'école de statistique
descriptive allemande sur le
développement des services statistiques
officiels

146

L'interdépendance des facteurs
économiques et démographiques dans la
pensée de Grégoire Berzeviczy (1763-1822)

054

L'internationalisation du problème
démographique

193

Johann Peter Süßmilch (1707-1767)
halálának 200 éves évfordulója és a
népességtudomány

188

Kautz Gyula hozzájárulása a magyar
statisztikai tudomány kialakulásához I-II.

125, 126

Két nagy soproni statisztikus

128

A komputerok felhasználásának lehetőségei
és korlátai a jog területén

241

Konek Sándor és a magyar népmozgalmi
statisztika kialakulása

131

Konek Sándor professzor (1819-1884)
elméleti statisztikai munkássága és a
magyar polgári statisztikai elmélet
kialakulása

115

Kossuth haladó gondolatai a londoni
egyetemen tartott elméleti
közgazdaságtani előadásaiiban

043

Kossuth's views on economics in his
lectures on national economy at London
University

063

Kossuth's views on the interrelation of
economic growth and demographic factors
in his lectures at London University
[Summary]

048

Kőrösy kiadatlan tudománytörténeti
tanulmánya Schmeizel Mártonról

189

A közgazdasági elemzés Berzeviczy Gergely
műveiben

059

Közlekedés a Szovjet-Únióban

001

Kuriózeumok egy magyar "fiziko-teológus"
művéből

245

Laky Dezső, az egyetemi tanár

173

Lenin és a statisztika

055

Linné és Schlözer - Új szempontok a leíró
statisztikai irány értékeléséhez

142

Ludnosc Wegier i wegierska statystyka
ludnoscowa

110

Magda Pál (1770-1841) a statisztikus és
társadalomtudós

121

A magyar demográfiai tudomány első
kibontakozási kísérlete a XVIII. sz.
végén és a XIX. sz. elején

138

A magyar demográfiai tudomány és a magyar
demográfusok hozzájárulása a Nemzetközi
Népességtudományi Unió munkájához

198

A magyar hitelpolitika az 1920-44 években

004

A magyar hivatalos statisztika törvényes
szabályozása a szocialista statisztika
korszakában

147

A magyar hivatalos statisztikai szolgálat
kialakulásának jelentőségéről

105

A magyar leíró statisztikai irány
fejlődése

116

A magyar pénzügyi és árstatisztika
kialakulásának problémái

095, 050

A magyar pénzügyi jog főbb kérdései

035

A magyar statisztikai felsőoktatás
külföldi forrásai és kapcsolatai

073

A magyar statisztikai tudomány
kialakulásának tudománytörténeti és
tudományelméleti problémái I-II.

056, 057

A Magyar Tanácsköztársaság statisztikai
konceptióiról

107

Magyarország és a szomszédos államok
legfontosabb népességi és gazdasági
adatai

242, 243

Magyarország és a szomszédos államok
legfontosabb népességi és gazdasági
adatai. Függelék

085

Magyarország háborús kárai

005

A magyarországi népesség számának
alakulása és a magyar
népességstatisztikai tudomány

181

A magyarországi polgári választások
statisztikus szemmel

244

A magyarországi választások a statisztika
tükrében

177

A mai demográfiai elmélet a
paradigmaváltás tükrében

215

A mai tőkés konjunktúraelmélet állása,
különös tekintettel a monetáris
konjunktúrapolitika kérdéseire

087

A makroökonómiai monetáris statisztikai
mutatókról

027

A makroökonómiai számítások a
gazdaságstatisztikában I-II.

090, 091

Malthus et la Hongrie du XIXe siècle

079

Malthus und die Wirtschaftsdemographie
unserer Tage

212

A malthusi népesedési eszmék megismerése
és kritikai fogadtatása Magyarországon az
I. világháborúig bezárólag

081

The Malthusian ideas on population in
Hungarian demography before World War II.

062

Marx "A tőke" c. művének 100 éve és a
statisztikai tudomány

118

Marx hozzájárulása a statisztikai
tudomány alapjainak megteremtéséhez

034

Megemlékezés az első népességtudományi mű
megjelenésének 200 éves évfordulójáról

108

Megemlékezés Fáy Andrásról

235

Mérlegmódszer és input-output analízis,
tudományelméleti megközelítésben

024

The method of national accounting and
input-output analysis. A theoretical
approach

025

A monetáris inflációk problémái a
gazdaságtörténetben

066

Monetary inflation in Hungary during the
Napoleonic Wars

026

A napóleoni háborúk monetáris
inflációjának kérdései Magyarországon

067

Néhány gondolat a gazdaságdemográfia
alapvető konceptuális problémáiról

190

Néhány gondolat a pénz keresletének
meghatározásához, különös tekintettel a
pénzpiac terjedelmére

064

Néhány gondolat a szociológia és a
statisztika tudományának kezdeteiről,
különös tekintettel a hazai
vonatkozásokra

225

Néhány megjegyzés a Fellner-féle nemzeti
vagyonszámítás margójára

030, 031

A nemzeti jövedelemszámítás elméleti
alapjai

032

A nemzeti jövedelemszámítás
tantörténetének módszertani kérdéseiről

040

A nemzetiségi és a nemzeti kisebbségi
statisztika módszertana

216

A nemzetközi statisztikai együttműködés
kifejlődése

106

A Nemzetközi Statisztikai Intézet 44.,
madridi ülészaka

153

A népesedési elméletek története

217

A népesedési kérdés a magyar
közgazdaságtani elméletben

051

A népgazdaság munkaerőmérlege és a
közlekedés munkaerőgazdálkodása

086

A népszámlálások jogtudományi
vonatkozásairól

182

A note on the history of probability in
economic statistics and theoretical
economics

097

Notes et commentaires

144

"L'ordre divin" de Süßmilch

111

Az önálló népességtudomány kialakítása
körüli erőfeszítések

145

Az önálló pénzügytani tudomány és
pénzügytani elmélet kialakulása
Magyarországon

013

A pénz fogalmának meghatározása és a
matematikai statisztika

014

A pénzrendszer néhány problémájáról

036

Pénzügyek

006

Pénzügyi jogtudományunk időszerű
feladatairól

239

A pénzügytan oktatásáról állam- és
jogtudományi karainkon

220

A pénzügytan újabb fejlődési irányai

009

A polgári nemzeti jövedelemszámítás
Magyarországon

038

A politikai aritmetika magyarországi
problémái

010

Population theories in Hungary in the
late XVIIIth century

213

Possibilities and limits of the
unification of methods for the use of
computers in the field of law

240

Pravni aspekti na prebrojavandjata na
naselenieto

183

Probability and epistemology in
theoretical economics and economic
statistics

098

The problem of labour and the first
Hungarian macro-model

080

Probleme der Süßmilch-Forschung. Gestern
und heute

160

Les problèmes de l'histoire scientifique
des premières descriptions
démographico-statistiques en Hongrie

171

Les problèmes de méthode de la
statistique des nationalités et des
minorités nationales

214

La quantification et les débuts de la
science statistique et sociologique

180

Quelques données inconnues sur la
mortalité de la peste de Debrecen
(1739-40) et celle du choléra en Hongrie
(1831, 1866, 1872-73)

112

Quelques remarques complémentaires sur la
contribution de József Kőrösy au
développement de la démographie

203

Quesnay, a "Tableau économique" és a mai
statisztikai tudomány

058

Quetelet és a magyar statisztika

139

Quetelet és a statisztikai tudomány
fejlődése

132

Quetelet et la statistique de son époque

140

Quetelet et la statistique internationale

135

Quetelet et Marx

072

Quetelet közgazdaságtani és
gazdaságstatisztikai koncepcióiról

133

Razvitie i segasno sistojanie na metodike
na balansa na mezhdutraslovitie vr'zi v
un republika

094

Régi kereskedőkönyvek Európában és
Magyarországon

168

*Relations entre la démographie historique
et les sciences sociales et historiques*

192

*Ricardo "Principles"-jének új magyar
kiadásáról*

039

*The rise and quantification in economics
during the French Revolution and its
impact on German and Hungarian thought*

101

*The rise of demography as an autonomous
science*

152, 161

*The rise of macroeconomic calculations in
economic statistics*

100

*The scientific study of mortality Hungary
before the modern statistical era*

222

*Socialistes et libertaires face au
néomalthusianisme en Europe Centrale
1850-1914*

169

*Some basic problems and historical
development of political arithmetics
reconsidered*

015

*The spread of Malthusian ideas on
population in comparison to population
development*

195

Statistical ideas of Adam Smith with
special regard to Quetelet

136

Statistical methodology and the rise of
Egyptology

174

La statistique de la peste de Debrecen
(1739-40) et du choléra de Pest (1831) en
Hongrie et leurs conséquences sociales

113

Statistische Deskription und
nominalistische Philosophie

148

A statisztika Berzeviczy Gergely műveiben

065

Statisztika és közgazdaságtudomány
Magyarországon 1920 előtt

075

A statisztika fejlődése Franciaországban
és annak magyar tanulságai

119

A statisztika felhasználása a tanácsok
munkájában

178

A statisztika szó első magyarországi
előfordulása és a statisztikai tudomány
magyarországi kezdetei

102

A statisztikai módszer és elmélet
kérdései Berzeviczy Gergely műveiben
129

Sur quelques problèmes essentiels de la
démographie contemporaine hongroise
187

Surányi-Unger Tivadar statisztikai
munkássága
084

Süssmilch's methodological impact on
European statistics
172

A svéd monetáris politika főbb
jellemvonásai
016

A százéves Nemzetközi Statisztikai
Intézet és a magyar statisztika
158

Széchenyi "Hitel"-ének másfél évszázados
jubileumára
074

Széchenyi István és a statisztika
049

Szeged város felszabadulás utáni
népességi fejlődése, 1945-1960
224

A szegedi József Attila Tudományegyetem
Statisztikai Tanszékének munkája
246

A Szegedi Tudományegyetem Statisztikai
Tanszékének történetéről

175

A szovjet tervgazdaság elméleti alapjai

002

A Szovjet-Önió kialakulása,
államszervezete és alkotmánya

003

A Tanácsköztársaság megalakulásának
félév százados fordulója és statisztikai
kezdeményezéseinek jelentősége

123

A teljes foglalkoztatottság kérdése és
annak népességstatisztikai vonatkozásai

089

Tentatives de quantification de la
consommation par tête en Hongrie dans la
période proto - statistique 1804-1887

096

Le teorie demografiche dei cronisti e
degli esperti di amministrazione
nell'Ungheria del XVIII secolo

204

Tessedik a társadalomtudós

044

Tessedik als Sozialwissenschaftler

053

Az új frank bevezetésének monetáris és
közgazdaságtan elméleti tanulságai

077

Az újraházasodások alakulása
Magyarországon 1890 és 1977 között
230

Umiedzynarodowienie problemu
demograficznego
196

Un hommage scientifique à Quetelet à
l'occasion du centenaire de sa mort
137

Une histoire de la pensée démographique
hongroise dès ses débuts jusqu'à
l'avènement de la période statistique
officielle
154

Une synthèse des recherches de
démographie historique en Hongrie
234

Une synthèse du droit électoral bourgeois
en Hongrie (1848-1939)
179

Valószínűség- és tudományelmélet a
gazdaságstatisztikában
099

Vázlatos történeti áttekintés
176

A világháború utáni német
népesedéstudomány rövid összefoglalása
211

Węgierski traktat o rozwoju ludności
184

Zur Erinnerung von Gusztáv Thirring
(1861-1941) mit spezieller Rücksicht auf
historische Demographie

226

A SOROZATBAN EDDIG MEGJELENT FÜZETEK:

1. Kőrösy József (1844 - 1906)
műveinek válogatott bibliográfiája. - Bp.: 1958. - 50 p.
2. Thirring Gusztáv (1861 -1941)
műveinek válogatott bibliográfiája.
- Bp.: 1981. - 32 p.
3. Keleti Károly (1833 - 1892)
műveinek válogatott bibliográfiája.
- Bp.: 1983. - 19 p.
4. Fényes Elek (1807 - 1876) műveinek
válogatott bibliográfiája. - Bp. :
1986. - 11 p.
5. Buday László (1873 - 1925) műveinek
válogatott bibliográfiája. - Bp. :
1988. - 39 p.
6. Jekelfalussy József (1849 - 1901)
műveinek válogatott bibliográfiája.
- Bp. : 1989. - 34 p.
7. Konkoly Thege Gyula (1876 - 1942)
műveinek válogatott bibliográfiája.
- Bp. : 1990. - 43 p.
8. Földes Béla (1848 - 1945) műveinek
válogatott bibliográfiája. - Bp. :
1991. - 83 p.
9. Elekes Dezső (1889 - 1965) műveinek
válogatott bibliográfiája. - Bp. :
1992. - 81 p.
10. Thirring Lajos (1899-1983) műveinek
válogatott bibliográfiája. - Bp. :
1994. - 127 p.
11. Horváth Róbert (1916-1993) műveinek
válogatott bibliográfiája. - Bp. :
1994. - 103 p.

